

Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΒΒΕ

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ,
ΟΠΩΣ ΑΥΤΑ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Περιεχόμενα

Σημ.	Σημ.
Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	3 Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου
Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	5 Ενσώματες ακινητοποίησεις
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	6 Επενδύσεις σε ακίνητα
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	7 Δικαιώματα χρήσης παγίων
Σημειώσεις επί των ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών	8 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις
Καταστάσεων:	
1 Γενικές πληροφορίες	9 Αποθέματα
2 Λογιστικές αρχές	10 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
2.1 Δήλωση συμμόρφωσης και βάση προετοιμασίας	11 Μετοχικό κεφάλαιο & διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
2.2 Άλλαγές σε λογιστικές αρχές και σε γνωστοποίησεις	12 Λοιπά αποθεματικά
2.3 Ενοποίηση	13 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
2.4 Μετατροπή ζένων νομισμάτων	14 Υποχρεώσεις από μισθώσεις
2.5 Ενσώματες ακινητοποιήσεις	15 Δάνεια
2.6 Επενδυτικά ακίνητα	16 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος
2.7 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	17 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού
2.8 Αποθέματα	18 Επιχορηγήσεις
2.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	19 Προβλέψεις
2.10 Μετοχικό κεφάλαιο	20 Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης
2.11 Κόστη δανεισμού	21 Έξοδα ανά κατηγορία
2.12 Φόρος εισοδήματος (τρέχων και αναβαλλόμενος)	22 Χρηματοοικονομικά έσοδα & έξοδα
2.13 Επιχορηγήσεις	23 Φόρος εισοδήματος
2.14 Παροχές στο προσωπικό	24 Συμβάσεις κατασκευής τεχνικών έργων
2.15 Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις	25 Μέρισμα ανά μετοχή
2.16 Αναγνώριση εσόδων	26 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις
2.17 Μισθώσεις	27 Δεσμεύσεις
2.18 Διανομή μερισμάτων	28 Συμμετοχές Ομίλου
	29 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη
	30 Μεταγενέστερα γεγονότα

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

X. ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 01/01/2019 - 31/12/2019

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με το άρθρο 150 του Ν. 4548/2018, υποβάλλουμε στη Γενική Συνέλευσή σας τις Ετήσιες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση 2019 που έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η παρούσα έκθεση, καθώς και οι συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν την πραγματική κατάσταση του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 και παρακαλούμε να τις εγκρίνετε.

A. Ανάλυση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων του Ομίλου

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσουμε ότι τα αιολικά πάρκα του Ομίλου συνολικής ισχύος 275,3 MW και τα φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 6,17 MW, λειτούργησαν καθ' όλη τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης 2019, με τον πλέον αποδοτικό τρόπο.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), και πιο συγκεκριμένα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εκμετάλλευση Αιολικής Ενέργειας (αιολικά πάρκα) και από εκμετάλλευση Ηλιακής Ενέργειας (φωτοβολταϊκά πάρκα), αλλά δραστηριοποιείται επίσης και στον τομέα των Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων.

Όσον αφορά στη θυγατρική εταιρεία Ρόκας Κατασκευές ABEE και αναφορικά με το μοναδικό, στην παρούσα φάση, εν ενέργεια κατασκευαστικό έργο, στο οποίο συμμετέχει στην Ιταλία για την προμήθεια δύο (2) Γερανογεφυρών στο λιμάνι της Augusta (Αναθέτουσα Αρχή του Έργου/ Κύριος του Έργου: «Augusta Port Authority»), σύμφωνα με τη νέα συμφωνία που σύναψε η Ρόκας Κατασκευές ABEE με τον Ανάδοχο του Έργου «Valor S.c.a.r.l. Consorzio Stabile», σημειώνονται τα εξής: Το έργο είχε αρχικά διακοπεί τον Απρίλιο του 2016 λόγω ζημιών που προκλήθηκαν στους μεταλλικούς σκελετούς των δύο Γερανογεφυρών, μέρος που δεν αποτελεί συμβατικό αντικείμενο για την Ρόκας Κατασκευές ABEE, με τη σύμβαση, όπως αυτή τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2015. Τελικώς πραγματοποιήθηκε καταγγελία της σύμβασης από την «Augusta Port Authority», το Φεβρουάριο του 2018 λόγω μη συμμόρφωσης της Valor S.c.a.r.l. Consorzio Stabile στις συμβατικές της υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα η Valor S.c.a.r.l. Consorzio Stabile δεν προχώρησε στην επισκευή του μεταλλικού σκελετού της κατασκευής (μέρος που δεν αποτελεί συμβατικό αντικείμενο για την Ρόκας Κατασκευές ABEE) και ξεκίνησε δικαστικές διαδικασίες το Δεκέμβριο 2016 για τη διεξαγωγή τεχνικής πραγματογνωμοσύνης, με σκοπό τη διερεύνηση, την εκτίμηση της κατάστασης του έργου και τα αίτια/υπαίτιους που προκάλεσαν τη ζημιά. Η τεχνική πραγματογνωμοσύνη ολοκληρώθηκε και κατατέθηκε από τους δικαστικούς πραγματογνώμονες (οι οποίοι είχαν ορισθεί με σχετική δικαστική πράξη το Νοέμβριο 2017) στο αρμόδιο Δικαστήριο τον Οκτώβριο 2018. Με την εν λόγω τεχνική πραγματογνωμοσύνη αποδίδονται τα αίτια των ζημιών στις δοκιμές πίεσης που υποβλήθηκαν οι μεταλλικοί σκελετοί των Γερανογεφυρών κάτω υπό την επίβλεψη και ευθύνη του Επιβλέποντος του Κύριου του Έργου (Director of Works /Augusta Port Authority) του Αναδόχου του Έργου (Valor S.c.a.r.l. Consorzio Stabile) και του υπεύθυνου Υπεργολάβου του Αναδόχου για την κατασκευή των μεταλλικών σκελετών των Γερανογεφυρών (MAEG), χωρίς παράλληλα να αποδοθεί καμία κατηγορία ή/και ευθύνη στην Ρόκας Κατασκευές ABEE. Σημειώνεται πως η Ρόκας Κατασκευές ABEE έχει ολοκληρώσει τα 2 από τα 3 συμβατικά στάδια εμπλοκής της στο έργο, ήτοι την εκπόνηση των σχεδίων της μεταλλικής κατασκευής και την παράδοση του Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού στο εργοτάξιο, στα πλαίσια της προσήκουσας εκπλήρωσης των συμβατικών της υποχρεώσεων. Η δε ολοκλήρωση της παράδοσης του Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού των Γερανογεφυρών στο λιμάνι της Augusta, πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο 2017 με τη μεταφορά του τελευταίου εξοπλισμού και πιστοποιήθηκε από τις δύο Αρχές Επίβλεψης του Κύριου του Έργου, αρχικώς τον Μάιο και Ιούλιο 2018 από την πρώτη Αρχή Επίβλεψης και τον Αύγουστο 2018 από τη δεύτερη Αρχή Επίβλεψης κατόπιν ποσοτικών και ποιοτικών ελέγχων του εξοπλισμού και με την υπογραφή των σχετικών Πρωτοκόλλων από όλα τα μέρη. Σημειώνεται πως με την παράδοση του Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού, η Ρόκας Κατασκευές ABEE αναγνώρισε ποσό εσόδου ύψους €1.540, το οποίο αντικατοπτρίζει το ποσό μη τιμολογηθέντος εισπρακτέου ποσού από την Αρχή του Λιμένα Augusta (“Augusta Port Authority”) για το στάδιο 2 της σύμβασης. Περαιτέρω, και ανεξάρτητα από την τύχη που θα έχει το έργο που αναφέρεται ανωτέρω, η Διοίκηση της Ρόκας Κατασκευές ABEE, στα πλαίσια της αναμενόμενης υλοποίησης του νέου επενδυτικού πλάνου του Ομίλου Iberdrola στην Ελλάδα, εξετάζει τη συμμετοχή της στην κατασκευή των Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών (ΜΥΗΣ) και συμμετέχει στην επίβλεψη (project management)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

της κατασκευής των αιολικών πάρκων, που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό πλάνο (pipeline) της Μητρικής Εταιρείας Χ. Ρόκας ΑΒΕΕ.

Στρατηγική του Ομίλου

Η επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου στον τομέα της Ενέργειας βασίζεται στην λειτουργική και επενδυτική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, ο ακρογωνιαίος λίθος του στρατηγικού σχεδιασμού του Ομίλου είναι η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των λειτουργούντων μονάδων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) μέσω εφαρμογών των βέλτιστων πρακτικών συντήρησης και λειτουργίας καθώς και η επιλεκτική επένδυση νέων κεφαλαίων στην ανάπτυξη μονάδων ΑΠΕ.

Όσον αφορά στην επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου στον τομέα των Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων βασίζεται στην παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας με ανταγωνιστικούς δρόους και τιμές με απότερο σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξή του. Το πελατολόγιο του Ομίλου στον κλάδο των κατασκευών αποτελείται από ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, ενώ οι αγορές δραστηριοποίησης περιορίζονται κυρίως στην Ελλάδα και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Τα κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) ανέρχονται σε €42.414 χιλ. για το 2019 έναντι €41.937 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018 αυξημένα κατά 1,14%.

Τα κέρδη προ φόρων, τα οποία για το 2019 διαμορφώθηκαν σε €33.523 χιλ., εμφανίζονται αυξημένα κατά 0,17% σε σχέση με το 2018 ποσού €33.465 χιλ.

Επίσης το 2019 ο Όμιλος παρουσίασε κέρδη μετά φόρων ύψους €25.950 χιλ., ενώ το 2018 τα κέρδη μετά φόρων ανέρχονταν σε €25.137 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 3,2%.

Επιπλέον το 2019 ο Όμιλος παρουσίασε συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά φόρων ύψους €25.762 χιλ., ενώ το 2018 ύψους €25.159 χιλ.

Τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου διαμορφώθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019 σε €28.761 χιλ. έναντι €42.408 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Πιο συγκεκριμένα το σύνολο των καθαρών ταμειακών εκροών του Ομίλου για τη χρήση 2019 ήταν €13.647 χιλ., ενώ για τη χρήση 2018 ο Όμιλος πραγματοποίησε καθαρές ταμειακές εισροές ύψους €22.470 χιλ.

Το σύνολο της καθαρής θέσης του Ομίλου στο τέλος του 2019 ανέρχεται σε €133.472 χιλ., ενώ στο τέλος του 2018 ανερχόταν σε €141.135 χιλ.

Τα μερίσματα που εγκρίθηκαν για τη χρήση 2018 και καταβλήθηκαν στη χρήση 2019 ανήλθαν σε €20.538.

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Μητρικής Εταιρείας που θα πραγματοποιηθεί έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020, θα προταθεί μέρισμα ύψους €20.650 (€33,04 ανά μετοχή) για τη χρήση 2019 (2018: €32,86 ανά μετοχή).

Το σύνολο της καθαρής θέσης των θυγατρικών εταιρειών Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΕΕ και Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΕΕ στο τέλος του 2019 έχει καταστεί κατώτερο από το μισό (1/2) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Ως εκ τούτου συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 119 του Ν. 4548/2018. Στις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων των εν λόγω εταιρειών που θα λάβουν χώρα έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020, οι μέτοχοι καλούνται να αποφασίσουν κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε να εναρμονιστούν με τις διατάξεις του ως άνω άρθρου.

Η Μητρική Εταιρεία Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ έχει δηλώσει εγγράφως τη δεδηλωμένη πρόθεσή της να παράσχει, με κάθε τρόπο και μέσο, όλη την απατούμενη χρηματοοικονομική υποστήριξη, προκειμένου να εξασφαλίσει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ότι οι ανωτέρω θυγατρικές της εταιρείες θα μπορέσουν να ανταποκριθούν σε όλες τις νομικές και λοιπές χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις που τυχόν ανακύψουν, προκειμένου να συνεχίσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, ήτοι την 31 Δεκεμβρίου 2019.

B . Κυριότεροι κίνδυνοι

Ο Όμιλος εκτίθεται σε αρκετούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, και κίνδυνο ταμειακών ροών. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από το Τμήμα Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών του Ομίλου. Το Τμήμα Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών προσδιορίζει, εκτιμά και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Προ της διενέργειας σχετικών συναλλαγών λαμβάνεται έγκριση από τα στελέχη που έχουν το δικαίωμα δέσμευσης του Ομίλου προς τους αντισυμβαλλόμενούς της.

(α) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Ομίλος δε δραστηριοποιείται διεθνώς, ούτε έχει μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και συνεπώς δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από διακυμάνσεις σε συναλλαγματικές ισοτιμίες.

(β) Κίνδυνος επιτοκίου

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμειακές ροές του Ομίλου είναι ουσιωδώς ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο Ομίλος δεν έχει στο ενεργητικό της σημαντικά έντοκα στοιχεία, η δε πολιτική του Ομίλου, είναι να διατηρεί περίπου το σύνολο του δανεισμού σε προϊόντα κυμανόμενου επιτοκίου με εξασφαλισμένη απόδοση.

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα δάνεια. Πολιτική του Ομίλου είναι να διατηρεί το σύνολο σχεδόν των δανείων της σε μεταβλητό επιτόκιο.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα κέρδη του Ομίλου προ φόρων σε μια υποτιθέμενη μεταβολή (αύξηση / μείωση) του επιτοκίου (EURIBOR) κατά 1,0%, διατηρώντας δλες τις λοιπές μεταβλητές σταθερές:

Ανάλυση Ενασθησίας σε Μεταβολές Επιτοκίων (sensitivity analysis)

	<u>Για τη χρήση 2019</u>	<u>Για τη χρήση 2018</u>
Μεταβλητή +1%		
Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	-177	-174
Μεταβλητή -1%		
Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	177	174

Σημείωση: Ο παραπάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει τη θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από τις καταθέσεις.

(γ) Πιστωτικός κίνδυνος

Οι κύριοι πελάτες του Ομίλου είναι οι ΔΑΠΕΕΠ (πρώην ΛΑΓΗΕ) και ΔΕΔΔΗΕ. Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει στις απαιτήσεις, στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Δεδομένου ότι οι ΔΑΠΕΕΠ μαζί με τον ΔΕΔΔΗΕ είναι οι κύριοι πελάτες του Ομίλου, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαιτήσεις του Ομίλου είναι υψηλές, ενδεχόμενη πτώχευσή τους μπορεί να επηρεάσει ουσιωδάς δυσμενώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, καθώς και τη δυνατότητα του Ομίλου να επιτύχει τους στρατηγικούς της στόχους. Οι απαιτήσεις από το ΔΑΠΕΕΠ και ΔΕΔΔΗΕ είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης, παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης ενώ από την ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των παρόντων χρηματοοικονομικών καταστάσεων η ομαλή πορεία των εισπράξεων επιβεβαιώνει την ανακτησιμότητα τους.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει δρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Κατά τα λοιπά, έχει θέσει αρχές για να διασφαλίσει ότι οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών θα γίνουν σε πελάτες υψηλής πιστωτικής αξιοπιστίας.

(δ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργηθούν από έλλειψη επαρκούς ρευστότητας φροντίζοντας να υπάρχουν πάντα εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς, ώστε να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις ημερομηνίες λήξεως των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, με βάση τις πληρωμές που απορρέουν από τις σχετικές δανειακές συμβάσεις και λοιπές συμφωνίες, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Πιοσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019			
	<1 έτος	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Τραπεζικός δανεισμός	3.000	6.800	5.100	14.900
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.027	-	-	7.027
	10.027	6.800	5.100	21.927

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018			
	<1 έτος	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Τραπεζικός δανεισμός	2.190	6.800	6.800	15.790
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	4.578	-	-	4.578
	6.768	6.800	6.800	20.368

(ε) Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος της άμεσης ή έμμεσης ζημιάς που προκύπτει από αιτίες που σχετίζονται με τις διαδικασίες, το προσωπικό του Ομίλου, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και ρευστότητας) όπως αυτές προκύπτουν από νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Λειτουργικοί κίνδυνοι προκύπτουν από το σύνολο των εργασιών του Ομίλου. Στόχος του Ομίλου είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος οικονομικών ζημιών και προσβολής της φήμης του Ομίλου.

Για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου έχουν θεσπιστεί γενικά πρότυπα όπως κατάλληλος διαχωρισμός των καθηκόντων, συμφωνία και παρακολούθηση συναλλαγών, συμμόρφωση με ρυθμιστικές και άλλες νομικές απαιτήσεις κλπ.

(στ) Κίνδυνος Τιμών

Το 2014 υπήρξαν αλλαγές στις υφιστάμενες ταρίφες των εν λειτουργία έργων βάσεις ημερομηνίας σύνδεσης του έργου, την ισχύ, την τεχνολογία και το εάν το έργο θεωρείται «με ενίσχυση» ή «χωρίς ενίσχυση». Με το Νόμο 4254/2014, επανακαθορίστηκαν οι τιμές της πωλούμενης στο σύστημα ενέργειας, μεσοσταθμικά κατά 13,9% περίπου. Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της ανωτέρω μειώσης της εγγυημένης τιμής που επιβλήθηκε σε δόλους τους παραγωγών ΑΠΕ, ήταν η μείωση του ελλείματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ. Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε μερικώς από τις παραπάνω μειώσεις και σε συνδυασμό με τα μέτρα που υιοθετήθηκαν με το νόμο 4414/2016 για τον τρόπο χρηματοδότησης του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ, εκτιμάται ότι το έλλειμμα του ειδικού λογαριασμού θα εξαλειφθεί πλήρως και κατά συνέπεια ο Ομίλος δεν εκτιμά ότι είναι πιθανή η περαιτέρω μείωση των εγγυημένων τιμών που εισπράττουν για την παραγωγή ΑΠΕ.

(ζ) Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Ομίλος παραμένει εκτεθειμένος στις βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των ανεμολογικών και υδρολογικών δεδομένων, κάτι όμως που δεν επηρέαζε τη μακροχρόνια αποδοτικότητα των έργων του, καθώς για την υλοποίηση των επενδύσεων του προηγούνται εκτεταμένες μελέτες που αφορούν στη μακρόχρονη συμπεριφορά των παραπάνω δεδομένων.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής της διαβάθμισης, καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων. Ο Ομίλος διαχειρίζεται συντηρητικά τη διάρθρωση του κεφαλαίου του με το δείκτη μόχλευσης, όπως προκύπτει από τη σχέση καθαρού δανεισμού προς το σύνολο του απασχολούμενου κεφαλαίου (καθαρός δανεισμός πλέον ίδια κεφάλαια). Η πολιτική του Ομίλου είναι να διατηρήσει το δείκτη μόχλευσης σε τέτοια επίπεδα που να την καθιστούν υψηλού επιπέδου φερεγγυότητας.

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Συνολικός δανεισμός	14.900	15.790
Μείον: Χρηματικά διαθέσιμα	(28.761)	(42.408)
Καθαρός δανεισμός	(13.861)	(26.618)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	133.472	141.135
Σύνολο απασχολούμενου κεφαλαίου	119.611	114.517
Συντελεστής μόχλευσης	-11,59%	-23,24%

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Γ. Περιβαλλοντικά ζητήματα

Το περιβαλλοντικό πλαίσιο εντός του οποίου δρυστηριοποιείται ο Όμιλος και το οποίο αποτελεί πυλώνα της στρατηγικής του, προϋποθέτει τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών μελετών και την απόκτηση ειδικών αδειών πριν την έναρξη έργων Αιολικών Πάρκων. Επιπλέον, ο Όμιλος έχοντας συναίσθηση της περιβαλλοντικής της ευθύνης, προϋπολογίζει το κόστος αποξήλωσης τεχνικού εξοπλισμού και αποκατάστασης του εδάφους στο οποίο λειτουργούν τα αιολικά του πάρκα. Ο Όμιλος λειτουργεί όλα τα πάρκα με βάση τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, τη κείμενη εθνική νομοθεσία και τις διεθνείς «καλές πρακτικές». Επίσης, προβαίνει εγκαίρως στην ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων, πληρώντας τους δρους των σχετικών αδειών. Τέλος, ο Όμιλος έχει λάβει και ανανεώνει από το 2014 έως και σήμερα την πιστοποίηση στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά ISO 14001.

Δ. Εργασιακά Ζητήματα

Αναγνωρίζοντας τη σημασία του ανθρώπινου παράγοντα, ο Όμιλος στοχεύει στην ανάπτυξη μακροχρόνιων σχέσεων με τους εργαζόμενους, οι οποίες βασίζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στην αξιοπιστία. Επιπλέον, στοχεύει στην προώθηση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων όλου του ανθρωπίνου δυναμικού μέσω της συνεχούς εκπαίδευσης του, η οποία συνίσταται τόσο σε διοικητικά θέματα όσο και σε θέματα υγεινής και ασφάλειας. Τέλος, ο Όμιλος εφαρμόζοντας τον κώδικα δεοντολογίας του Όμιλου Χ. Ρόκας, στοχεύει στην εξασφάλιση όλων των εργασιακών δικαιωμάτων και ειδικότερα στη παροχή ενός ασφαλούς, ηθικού και δίκαιου περιβάλλοντος για τους εργαζόμενους του.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες, κατευθύνσεις και υποδείξεις των αρμοδίων Αρχών και ειδικών, έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια του προσωπικού και των συνεργατών του Όμιλου σε σχέση με την υφιστάμενη πανδημία COVID-19.

Ε. Υποκαταστήματα

Ο Όμιλος διατηρεί τα παρακάτω υποκαταστήματα:

- ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΟΔΙ, ΣΗΤΕΙΑ
- ΘΕΣΗ ΑΝΤΙΑ ΚΟΜΗΤΟΥ, ΚΑΡΥΣΤΟΣ
- ΘΕΣΗ ΜΑΚΡΥΡΑΧΗ, ΣΤΥΡΑ
- ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΛΜΕΡΙΣΜΑ ΖΑΡΑΚΩΝ ΔΗΜΟΣ ΔΥΣΤΙΩΝ, ΣΤΥΡΑ
- ΘΕΣΗ ΜΗΤΑΤΟ ΔΗΜΟΣ ΙΤΑΝΟΥ ΛΑΣΙΘΙ, ΣΗΤΕΙΑ
- ΘΕΣΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ ΔΗΜΟΣ ΓΑΖΙΟΥ, ΓΑΖΙ
- ΘΕΣΗ ΚΕΡΒΕΡΟΣ, ΙΑΣΜΟΣ
- ΘΕΣΗ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ, ΙΑΣΜΟΣ
- ΘΕΣΗ ΜΑΛΛΙΑ ΓΚΛΙΑΤΑ, ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑ
- ΘΕΣΗ ΑΛΟΓΟΡΑΧΗ, ΒΟΛΟΣ
- ΘΕΣΗ ΚΡΟΤΗΡΙ ΚΕΦΑΛΟΥ, ΚΕΦΑΛΟΣ
- ΔΗΜΟΣ ΛΕΡΟΥ, ΛΕΡΟΣ
- ΘΕΣΗ ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ, ΚΥΠΡΟΣ
- 23 ΧΛΜ Ε Ο ΑΘΗΝΩΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ, ΕΛΕΥΣΙΝΑ
- ΒΙΠΕ ΤΡΙΠΟΛΗΣ, ΤΡΙΠΟΛΗ
- ROKAS CONSTRUCTIONS SA – FILIALE ITALIANA, ITALY

ΣΤ. Ίδιες μετοχές

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ζ. Χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες

Παρακάτω παρατίθενται κάποιοι βασικοί χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες, ενδεικτικοί της πορείας του Ομίλου.

Κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες	34.684	34.628
Πλέον		
Αποσβέσεις παγίων	10.898	11.190
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	109	-
Απομείωση αξίας ακινήτων	306	
Μείον		
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(3.154)	(3.155)
Έσοδα πάλησης θυγατρικής εταιρείας	-	(1.032)
Αντιστροφή πρόβλεψης απομείωσης αξίας ακινήτων (Σημ. 5)	(123)	-
Κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)	42.414	41.937

**Δείκτης γενικής ρευστότητας: σύνολο ικυκλοφορούντος ενεργητικού / σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων
61.740 / 13.273 = 4,65 (2018:6,43)**

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το μέτρο ρευστότητας του Ομίλου και το περιθώριο ασφαλείας, ώστε αυτή να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων. Όσο πιο προβλέψιμες είναι οι εισροές χρημάτων του Ομίλου τόσο είναι γενικότερα αποδεκτός ένας πιο χαμηλός δείκτης.

**Δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων: (πελάτες / κύκλος εργασιών) x 365 ημέρες
23.723 / 59.119 = 146,5 ημέρες (2018:145,5 ημέρες)**

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ημέρες το μέσο όρο προθεσμίας εισπράξεως των απαιτήσεων της οικονομικής μονάδας από τους πελάτες της, κατά την ημέρα αναφοράς των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ανάλογος με την ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων είναι ο χρόνος δέσμευσης των απαιτήσεων. Μεγάλη ταχύτητα στην είσπραξη των απαιτήσεων σημαίνει μικρότερη πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς πελάτες. Η παρακολούθηση της τάσης είναι διαχρονικά χρήσιμη για την αξιολόγηση της ποιότητας και της ρευστότητας των απαιτήσεων.

**Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων: καθαρά κέρδη χρήσης / σύνολο ιδίων κεφαλαίων
25.762 / 133.472 = 19,3 % (2018:17,8%)**

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα του Ομίλου και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων του μετόχου. Με άλλα λόγια, μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία τα κεφάλαια των φορέων του Ομίλου απασχολούνται σε αυτόν.

**Δείκτης καθαρού κέρδους: καθαρά κέρδη χρήσης / κύκλος εργασιών
25.762 / 59.119 = 43,58% (2018:42,8%)**

Ο αριθμοδείκτης αυτός, γνωστός και ως καθαρό περιθώριο κέρδους, προσδιορίζει το κέρδος από τις λειτουργικές δραστηριότητες, δηλαδή το ποσοστό κέρδους που μένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο πιο επικερδής είναι ο Ομίλος.

Η. Δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης

Δεν υπήρξαν τέτοιες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της χρήσης 2019.

Θ. Προβλεπόμενη πορεία & εξέλιξη

Οι προοπτικές του Ομίλου για το 2019 κρίνονται θετικές, δεδομένου ότι κρίνεται πολύ πιθανή η αναμενόμενη υλοποίηση του νέου επενδυτικού πλάνου του Ομίλου Iberdrola στην Ελλάδα ενώ και τα εν λειτουργία πάρκα του Ομίλου αναμένεται να συνεχίσουν να λειτουργούν με τον πιο αποδοτικό τρόπο, ώστε να αποδώσουν ικανοποιητικά έσοδα μέσα στο 2020.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Περαιτέρω εντός της κλειδιμένης και της προηγούμενης χρήσης ο Όμιλος συμμετέχει με επιτυχία σε διαγωνιστικές διαδικασίες που προκηρύχτηκαν από τη ΡΑΕ, εξασφαλίζοντας τη λειτουργική ενίσχυση τριών νέων αιολικών πάρκων (Σαρακατσανάκα στη Θράκη - 4MW, Πυργάρι στη Στερεά Ελλάδα - 16MW και Μικρόν Όρος στη Θράκη - 32MW) και προχωρώντας άμεσα στην έναρξη της κατασκευής τους, η οποία για τα πάρκα Σαρακατσανάκα και Πυργάρι αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2020, οπότε και θα συμμετέχουν ενεργά στις πωλήσεις του Ομίλου. Υπό αυτό το πρίσμα ο Όμιλος αναπτύσσει κι αδειοδοτεί χωρτοφυλάκιο έργων ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή του σε επόμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες. Όπως επισημαίνεται στη συνέχεια, η επέλαση της πανδημίας του COVID-19 κατά τους πρώτους μήνες του 2020, δεν έχει επηρεάσει δυσμενώς την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, ενώ δεν αναμένεται σημαντική επίπτωση στη λειτουργία και την κερδοφορία του.

Το 2020 αναμένεται να είναι κομβικό έτος για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) με την Ελληνική Κυβέρνηση να έχει ανακοινώσει ότι η ταχεία διείσδυση των ΑΠΕ αποτελεί προτεραιότητα της ώστε να καταλαμβάνουν τουλάχιστον το 35% των ενεργειακού μείγματος της χώρας έως το 2030. Οι πολιτικές αυτές είναι εναρμονισμένες και με τους δεσμευτικούς στόχους που η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει θέσει για τα κράτη μέλη, αποσκοπώντας με τον τρόπο αυτό στην αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ στην παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας.

Αναφορικά με το μοναδικό εν ενεργεία κατασκευαστικό έργο που συμμετέχει η θυγατρική εταιρεία Ρόκας Κατασκευές ABEE, μέσω της κοινοπραξίας «Valori S.c.a.r.l Consorzio Stabile» στο λιμάνι της Augusta, διεξάγεται δίκη στην πόλη Κατάνια της Σικελίας μεταξύ της Λιμενικής Αρχής Ανατολικής Ιταλίας και της Valori (επικεφαλής της κοινοπραξίας ανάληψης του έργου) σχετικά με το εν λόγω έργο όπου η Λιμενική Αρχή Ανατολικής Ιταλίας διεκδικεί από την κοινοπραξία «Valori S.c.a.r.l Consorzio Stabile» αποζημίωση €12.900 χιλ. λόγω ζημιών στον μεταλλικό σκελετό της κατασκευής.

Στα πλαίσια της αξιώσης αυτής, η Valori (ως επικεφαλής της κοινοπραξίας ανάληψης του έργου) προσεπικάλεσε τη Ρόκας Κατασκευές ABEE και την MAEG να συμμετάσχουν στη δικάσμιο της 4ης Νοεμβρίου 2019. Η δίκη αρχικά αναβλήθηκε για την 27 Ιανουαρίου 2020 και εκ νέου για τις 25 Μαΐου 2020. Με νέα αναβολή οίκοθεν η συζήτηση της υπόθεσης προσδιορίστηκε για τις 26 Οκτωβρίου 2020. Η Ρόκας Κατασκευές ABEE πρόκειται να αντικρούσει τις όποιες αξιώσεις ενυπότιον της στα πλαίσια της συμμετοχής της στην κοινοπραξία ανάληψης του έργου και να επιδιώξει δικαστικά τις δικές της αξιώσεις τις οποίες έχει ήδη γνωστοποίησε κατά της Valori και οι οποίες αναγράφονται στο υπ' αριθμό (iii) κατωτέρω. Επισημαίνεται πάντως ότι η Ρόκας Κατασκευές ABEE έχει υποβάλλει αξιώση επιδίκασης αποζημίωσης με επιφύλαξη ως προς το οριστικό ποσό καθώς η εργασία επακριβούς προσδιορισμού είναι σε εξέλιξη και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2020. Μέχρι την ημερομηνία της ανωτέρω δικασίμου οι διάδικοι θα κατέθεταν τους ισχυρισμούς τους και τα αποδεικτικά τους στοιχεία και έγγραφα. Όμως όλες οι προγραμματισμένες συνεδριάσεις του αρμόδιου δικαστηρίου στην Ιταλία έχουν αναβληθεί ως ανωτέρω.

Η θέση της Ρόκας Κατασκευές ABEE καθίσταται ισχυρή για τους ακόλουθους λόγους:

- (i) σύμφωνα με την τεχνική έκθεση πραγματογνωμοσύνης που διεξάχθηκε με εντολή του Δικαστηρίου (α) δεν καταλογίζεται ευθύνη στη Ρόκας Κατασκευές ABEE όσον αφορά τις αιτίες που προκάλεσαν τις επίδικες ζημιές στη μεταλλική κατασκευή του γερανού, η οποία άλλωστε (β) είχε κατασκευαστεί με βάση σχέδια της εταιρείας MAEG και όχι της Ρόκας Κατασκευές ABEE (γ) αναγνωρίζεται το συντρέχον πτάσιμα του Διευθυντή Έργου - προστηθέντος της Λιμενικής Αρχής Ανατολικής Ιταλίας- στην πρόκληση των ζημιών στη μεταλλική κατασκευή και (δ) επιβεβαιώνεται ότι η Valori έχει συνάψει χωριστές συμβάσεις τόσο με τη Ρόκας Κατασκευές ABEE όσο και με τη MAEG.
- (ii) Η προσήκουσα εκπλήρωση όλων των συμβατικών υποχρεώσεων της Ρόκας Κατασκευές ABEE εμφανίζεται πως έχει επιβεβαιωθεί από την Λιμενική Αρχή Ανατολικής Ιταλίας με τη χορήγηση των Verbale της 25ης Μαΐου, της 17ης Ιουλίου και της 7ης Αγούστου 2018 χωρίς παρατηρήσεις.
- (iii) Η Ρόκας Κατασκευές ABEE θα ασκήσει και δικαστικά την αξιώση της προς τη VALORI και τη MAEG και ενδεχομένως κατά των λοιπών εμπλεκομένων μερών. Έχει ήδη ανακοινωθεί η απάτηση για θετικές ζημιές από την καθυστέρηση υλοποίησης του έργου της Ρόκας Κατασκευές ABEE προς τη VALORI δυνάμει της σχετικής επιστολής της Ρόκας Κατασκευές ABEE No F0021/126 , 22 Δεκεμβρίου 2017 , ποσού €4.625χιλ. έως την 30η Οκτωβρίου 2017 + €2,736/ημέρα για κάθε ημέρα καθυστέρησης μετά την 1η Νοεμβρίου 2017, πλέον τόκων υπερημερίας.

Στο ποσό των €4.625 χιλ. συμπεριλαμβάνεται και το ποσό ύψους €1.540 χιλ. που αντιστοιχεί σε μη τιμολογημένο τίμημα για ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό που ήδη έχει παραδοθεί, καθώς το ποσό ύψους €526 χιλ. που αντιστοιχεί στις κρατήσεις 10% καλής εκτέλεσης των ήδη εκδοθέντων και εξοφλημένων τιμολογίων, τα οποία περιλαμβάνονται ως ανωτέρω στις παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στη Σημείωση «8. Πελάτες και Λοιπές Απαίτησεις», ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους €2.559 χιλ. + €2,736/ημέρα για κάθε ημέρα καθυστέρησης μετά την 1 Νοεμβρίου 2017 δεν έχει αναγνωριστεί ως απαίτηση στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τα ανωτέρω μας οδηγούν, κατ' εύλογη κρίση, στο συμπέρασμα ότι δε φαίνεται σε αυτό το στάδιο να υπάρχει κάποια υποχρέωση ή μείωση απαίτησης είσπραξης του συμβατικού αντικειμένου που έχει εκτελεστεί που να χρίζει αναγνώριση/λογιστικοποίησης.

Περαιτέρω, η Διοίκηση της Ρόκας Κατασκευές ABEE, στα πλαίσια της αναμενόμενης υλοποίησης του νέου επενδυτικού πλάνου του Ομίλου Iberdrola στην Ελλάδα, συμμετέχει στην επίβλεψη (project management) της κατασκευής των αιολικών πάρκων, που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό πλάνο της μητρικής της εταιρείας X. Ρόκας A.B.E.E και εξετάζει τη συμμετοχή της στη κατασκευή των Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών (ΜΥΗΣ) του Ομίλου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Πιού εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

I. Γεγονότα μετά τη λήξη της γρίσης 2019

Το Δεκέμβριο του 2019 εμφανίστηκε στη Κίνα ο ίδιος COVID-19 με κύριο χαρακτηριστικό τη μεγάλη ευκολία μετάδοσης του, τα ήπια συμπτώματα στη συνεργατική πλειοψηφία των νοσούντων, αλλά και τη σχετικά μεγάλη θνητότητα σε ηλικιωμένους κι ευπαθείς ομάδες. Ο ίδιος εξαπλώθηκε ραγδαία στη συνέχεια σε παγκόσμιο επίπεδο εντός του πρώτου τριμήνου του 2020 με αποτέλεσμα στις αρχές Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) να κηρύξει πανδημία. Για την αντιμετώπιση της πανδημίας η Ελληνική κυβέρνηση προχώρησε άμεσα σε ενέργειες περιορισμού των κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων για την αποτροπή ραγδαίας εξάπλωσης του ιού που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, κλείσιμο καταστημάτων, σφράγισμα συνόρων καθώς και την απαγόρευση της κυκλοφορίας χωρίς σημαντικό λόγο. Οι εν λόγω περιορισμοί διήρκεσαν έως τις αρχές Μαΐου 2020, οπότε και ξεκίνησε η σταδιακή άρση τους με τη βελτίωση των επιδημιολογικών δεδομένων, ενώ ο ακριβής χρόνος πλήρους επαναφοράς της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας δεν είναι ακόμα επακριβώς προσδιορίσιμος.

Οι συνθήκες αυτές έχουν προκαλέσει συνθήκες ύφεσης σε παγκόσμια βάση που για την ελληνική οικονομία εκτιμάται σε 5% έως 10% αναλόγως της εξέλιξης της επιδημίας σύμφωνα με τα ηπιότερα ή τα δυσμενέστερα σενάρια. Για τη διασφάλιση της Επιχειρησιακής Συνέχειας των εταιρειών του Ομίλου, τέθηκε σε εφαρμογή πλάνο μέτρων και ενεργειών με κύριους στόχους: την ασφάλεια και την υγεία όλων, την αξιοποίηση της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας της πληροφορικής για τον περιορισμό των μετακινήσεων και ταξιδιών στο ελάχιστο δυνατόν, καθώς και σύγχρονων, ευδικτων τρόπων εργασίας ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες των εργαζομένων, ώστε να υπάρχει άμεση ανταπόκριση της εταιρείας σε κάθε απαίτηση οποιασδήποτε οργανωτικής - λειτουργικής μονάδας της εταιρικής δομής.

Παρά την επικρατούσα αβεβαιότητα, η Διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι - ακόμα και σε ακραία δυσμενή σενάρια - ο Ομίλος βρίσκεται σε θέση να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις της κρίσης για τους εξής λόγους:

- Ο Ομίλος διαθέτει ισχυρή ρευστότητα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 ύψους περίπου €28,8 εκατομμυρίων, αλλά και στα τέλη Μαΐου 2020 ύψους περίπου €41,1 εκατομμυρίων.
- Ο Ομίλος είναι σε θέση να καλύψει πλήρως τις τρέχουσες υποχρεώσεις του καθώς το κεφάλαιο κίνησης την 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν θετικό και ανέρχονταν σε €48,5 εκατομμύρια.
- Ο Ομίλος διατηρεί ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια και κερδοφορία.
- Ο τραπεζικός δανεισμός είναι περιορισμένος σε σχέση με τα μεγέθη του Ομίλου.
- Δεν υφίσταται στην παρούσα χρονική στιγμή κανένα θέμα επισφάλειας που να έχει υποπέσει σε γνώση της Διοίκησης. Ο Ομίλος εξετάζει διεξοδικά τον ενδεχόμενο κίνδυνο που σχετίζεται με τη πιθανότητα καθυστερήσεων στις πληρωμές από την αρμόδια αρχή προς τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, κάτι που ωστόσο δεν έχει παρατηρηθεί προς το παρόν.
- Δεν αναμένονται σημαντικά θέματα ή περιορισμοί στη λειτουργία των αιολικών πάρκων του Ομίλου και στη διοχετεύση της ενέργειας στους πελάτες του.
- Οι δεσμοί του Ομίλου με το σύνολο του στελεχιακού δυναμικού του (Διοίκηση & Εργαζόμενοι) είναι ιδιαίτερα ισχυροί.

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι το αντικείμενο της δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου και η κερδοφορία τους δεν έχουν επηρεαστεί από τις συνθήκες της πανδημίας, ενώ η τελική επίπτωση στα μεγέθη του Ομίλου θα εξαρτηθεί και από τις γενικότερες συνθήκες που θα έχουν δημιουργηθεί στο σύνολο της οικονομίας. Ειδικά η θυγατρικής εταιρεία του Ομίλου Ρόκας Κατασκευές ΑΒΕΕ δεν έχει επηρεαστεί δυσμενώς από την εν λόγω κατάσταση, καθώς δεν έχει αναπτύξει κάποια κατασκευαστική δραστηριότητα.

Στις 17 Μαρτίου 2020 η μητρική εταιρεία του Ομίλου X. Ρόκας ΑΒΕΕ προέβη στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρείας Ρόκας Κατασκευές ΑΒΕΕ κατά €2.850 με κύριο σκοπό την αποπληρωμή τραπεζικού δανεισμού ύψους €1.300 στις 26 Μαρτίου 2020, καθώς και την κάλυψη λοιπών τρεχουσών αναγκών της Ρόκας Κατασκευές ΑΒΕΕ.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς γεγονότα, που να χρήζουν γνωστοποίησης λόγω της σημαντικότητας της επίπτωσής τους στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΒΒΕ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Κ. Έγκριση Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων 2019

Τέλος, ζητάμε από τη Γενική Συνέλευση να εγκρίνει τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 31/12/2019 και να απαλλάξει το Διοικητικό Συμβούλιο και τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή από κάθε ευθύνη για τη διαχείριση της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

ΧΑΛΑΝΔΡΙ, 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΝΤΙΛΑΣ

ΑΔΤ ΑΕ 045074

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

	Σημείωση	Στις	Στις
		31 Δεκεμβρίου 2019	31 Δεκεμβρίου 2018*
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ενοώματες ακινητοποιήσεις	5	170.986	163.476
Επενδύσεις σε ακίνητα	6	718	718
Δικαιώματα χρήσης παγίων	7	1.099	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	16	532	638
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8	34	32
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		173.369	164.864
Αποθέματα	9	1.262	1.457
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	8	31.717	28.158
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	10	28.761	42.408
Κυκλοφορούν ενεργητικό		61.740	72.023
Σύνολο ενεργητικού		235.109	236.887
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μετοχικό κεφάλαιο	11	25	12.080
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11	49.329	49.329
Λοιπά αποθεματικά	12	24.735	24.793
Αποτελέσματα εις νέο		56.136	51.746
Ίδια κεφάλαια αποδοτέα στους μέτοχους της Εταιρείας		130.225	137.948
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		3.247	3.187
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (α)		133.472	141.135
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	1.009	-
Δανειακές υποχρεώσεις	15	11.900	13.600
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	16	16.925	16.070
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	17	933	699
Επιχορηγήσεις	18	35.434	38.587
Προβλέψεις	19	22.163	15.590
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		88.364	84.546
Δανειακές υποχρεώσεις	15	3.000	2.190
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	13	7.027	4.578
Υποχρεώσεις από μισθώσεις		92	
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος		-	1.283
Επιχορηγήσεις	18	3.154	3.155
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		13.273	11.206
Σύνολο Υποχρεώσεων (β)		101.637	95.752
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων (α+β)		235.109	236.887

* Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 1η Ιανουαρίου 2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (βλέπε αναλυτικά Σημείωση 2.2.1).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των παρόντων Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Σημείωση	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018*
Πωλήσεις (κύκλος εργασιών)	59.119	58.760
Κόστος πωληθέντων	21 <hr/>	(21.821) <hr/>
Μικτό κέρδος	<hr/> 37.298	<hr/> 37.173
Έξοδα διάθεσης	21 <hr/>	(70) <hr/>
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	21 <hr/>	(6.256) <hr/>
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) – καθαρά	20 <hr/>	3.712 <hr/>
Κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες	<hr/> 34.684	<hr/> 34.628
Χρηματοοικονομικά έσοδα	22 <hr/>	9 <hr/>
Χρηματοοικονομικά έξοδα	22 <hr/>	(1.170) <hr/>
Κέρδη προ φόρων	<hr/> 33.523	<hr/> 33.465
Φόρος εισοδήματος	23 <hr/>	(7.573) <hr/>
Κέρδη μετά από φόρους	<hr/> 25.950	<hr/> 25.137
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα μετά από φόρους	<hr/> -	<hr/> -
<u>Ποσά που δεν αγαπάξινομούνται στα αποτελέσματα</u>		
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες) από υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	17 <hr/>	(188) <hr/>
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	<hr/> 25.762	<hr/> 25.159
Κέρδη μετά από φόρους αποδοτέα:		
Στους μετόχους της Εταιρείας	25.058	24.341
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	892 <hr/>	796 <hr/>
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους αποδοτέα:	<hr/> 25.950	<hr/> 25.137
Στους μετόχους της Εταιρείας	24.870	24.363
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	892 <hr/>	796 <hr/>
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους αποδοτέα:	<hr/> 25.762	<hr/> 25.159

* Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 1η Ιανουαρίου 2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (βλέπε αναλυτικά Σημείωση 2.2.1).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των παρόντων Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Αποδοτέα στους μετόχους της Εταιρείας					Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελ. εις νέο	Σύνολο		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	12.080	49.329	29.384	42.957	133.750	3.146	136.896
Κέρδη χρήσεως	-	-	-	24.341	24.341	796	25.137
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	-	22	22	-	22
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα	-	-	-	24.363	24.363	796	25.159
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	-	(4.612)	(15.683)	(20.295)	(755)	(21.050)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού			21	(41)	(20)	20	-
Λοιπές κινήσεις / μεταφορές			-	150	150	(20)	130
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	12.080	49.329	24.793	51.746	137.948	3.187	141.135
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2019	12.080	49.329	24.793	51.746	137.948	3.187	141.135
Κέρδη χρήσεως	-	-	-	25.058	25.058	892	25.950
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	-	(188)	(188)	-	(188)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα	-	-	-	24.870	24.870	892	25.762
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	-	(1.696)	(18.842)	(20.538)	(832)	(21.370)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(12.055)	-	-	-	(12.055)	-	(12.055)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	20	(40)	(20)	20	-
Λοιπές κινήσεις / μεταφορές	-	-	1.618	(1.598)	20	(20)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	25	49.329	24.735	56.136	130.225	3.247	133.472

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των παρόντων Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018*
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Αποτελέσματα προ φόρων		33.523	33.465
Πλέον / μείον προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις παγίων μείον αποσβέσεις επιχορηγήσεων	5, 20	7.853	8.035
Απομειώσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων		(123)	306
Προβλέψεις		(383)	1.625
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(37)	(1.029)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	22	1.170	1.170
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου			
κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες			
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	9	31	153
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		(3.561)	10.106
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων		4.265	186
Μείον:			
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα		(480)	(497)
Καταβλημένοι φόροι		(9.720)	(7.036)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		32.538	46.484
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων		(11.755)	(1.865)
Προϊόν πώλησης θυγατρικών εταιρειών		-	259
Τόκοι εισπραχθέντες	22	9	5
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		(11.746)	(1.601)
Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες			
Εισπράξεις από αναληφθέντα δάνεια		810	-
Εξοφλήσεις δανείων		(1.700)	(1.370)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου		(12.055)	-
Μερίσματα πληρωθέντα		(21.365)	(21.043)
Πληρωμές υποχρεώσεων μίσθισης		(129)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		(34.439)	(22.413)
Καθαρή (μείωση) / αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α) + (β) + (γ)		(13.647)	22.470
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	10	42.408	19.938
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	10	28.761	42.408

* Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 1η Ιανουαρίου 2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (βλέπε αναλυτικά Σημείωση 2.2.1).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των παρόντων Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Πισά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η X. Ρόκας Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία και οι ενοποιημένες θυγατρικές της (εφεξής «ο Όμιλος») δραστηριοποιούνται στους τομείς της Ενέργειας και των Κατασκευών.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και την Κύπρο, και κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 απασχολούσε 96 υπαλλήλους (31 Δεκεμβρίου 2018: 88 υπαλλήλους).

Η μητρική εταιρεία του Ομίλου (εφεξής «η Εταιρεία») είναι η X. Ρόκας Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία (ABEE), η οποία είναι ανώνυμη εταιρεία που ιδρύθηκε και στεγάζεται στην Ελλάδα στη διεύθυνση: Ρίζαρειον 3, Χαλάνδρι 152 33, Αθήνα.

Οι εταιρείες, οι οποίες περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής και την μέθοδο ενσωμάτωσης παρατίθενται στη σημείωση 28. Δεν υπάρχει διαφοροποίηση στις εταιρείες και την μέθοδο ενσωμάτωσης σε σχέση με τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της προηγούμενης χρήσης 2018.

Ο κύριος μέτοχος της μητρικής εταιρείας X. Ρόκας ABEE είναι η IBERDROLA RENOVABLES INTERNACIONAL S.L.U. (θυγατρική του Ισπανικού Ομίλου IBERDROLA SA), η οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2019 κατείχε το 99,76% των κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Μητρικής Εταιρείας. Οι μετοχές της Μητρικής Εταιρείας, οι οποίες ανήκαν πρωτότερα στην εταιρεία «IBERDROLA RENOVABLES ENERGIA S.A.U.» εισφέρθηκαν στο σύνολό τους στην ισπανική εταιρεία «IBERDROLA RENOVABLES INTERNACIONAL S.L.U.», που εδρεύει στο Μπιλμπάο Ισπανίας (Plaza Euskadi No 5-48009-Bilbao), συνεπεία απόσχισης κλάδου, δυνάμει της υπ' αριθμ. 3504/27.7.2018 συμβολαιογραφικής πράξης του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Miguel Ruiz-Gallardon Garcia de la Rasilla. Η ανωτέρω πράξη έλαβε την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης και καταχωρίθηκε στα βιβλία μετόχων/μετοχών της μητρικής εταιρείας X. Ρόκας ABEE την 1 Απριλίου 2019.

Στις 17 Ιουνίου 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της X. Ρόκας ABEE ενέκρινε τη δημοσίευση των παρόντων ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι οποίες υπόκεινται σε οριστική έγκριση από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

2. Λογιστικές αρχές Ομίλου

2.1 Δήλωση συμμόρφωσης και βάση προετοιμασίας

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της X. Ρόκας ABEE για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Μητρική εταιρεία συντάσσει ξεχωριστά χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου.

Αναφορικά με τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τις παρακάτω εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, παρατίθενται τα κάτωθι:

ΡΟΚΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΒΕΕ

Η θυγατρική εταιρεία, μέλος του Ελληνικού Ομίλου X. Ρόκας και κατά επέκταση του Ισπανικού Ομίλου Iberdrola, δραστηριοποιείται στον τομέα των Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων. Αξιοποιώντας την εμπειρία και τη γνώση δεκαετιών, εξειδικεύεται σε έργα υψηλών απαιτήσεων και απόδοσης στην Ελλάδα και το εξωτερικό (κυρίως στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης). Η θυγατρική εταιρεία επενδύντας στη γνώση και την καινοτομία, εξασφάλισε τη δυναμική ανάπτυξη, την εξειδίκευση και την απαραίτητη τεχνογνωσία με αποτέλεσμα να καταφέρει να διατηρηθεί στην πρώτη γραμμή των εξελίξεων στον τομέα των Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων. Συγκεκριμένα αναφέρουμε ότι η θυγατρική εταιρεία δραστηριοποιείται στην κατασκευή εξοπλισμού λιμένων (κυρίως) και γερανογεφυρών, δχι μόνο στην αγορά της Ελλάδος αλλά και στην αγορά της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Παρόλα αυτά, πρέπει να σημειωθεί ότι η οικονομική κρίση συνέβαλε καθοριστικά στον περιορισμό των δραστηριοτήτων της θυγατρικής εταιρείας τα τελευταία χρόνια και στη συρρίκνωση των εσόδων της. Σε αυτά τα πλαίσια η θυγατρική εταιρεία πραγματοποίησε ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης με στόχο τη μείωση του κόστους και την επίτευξη της αποδοτικότητας σε προσεχή έργα.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Αναφορικά με το μοναδικό, στην παρούσα φάση, εν ενεργεία κατασκευαστικό έργο, στο οποίο συμμετέχει η θυγατρική εταιρεία στην Ιταλία για την προμήθεια δύο (2) Γερανογεφυρών στο λιμάνι της Augusta (Αναθέτουσα Αρχή του Έργου/ Κύριος του Έργου: «Augusta Port Authority») σύμφωνα με τη σύμβαση, όπως αυτή τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2015, με τον Ανάδοχο του Έργου «Valori S.c.a.r.l. Consorzio Stabile». Το έργο είχε αρχικά διακοπεί τον Απρίλιο του 2016 λόγω ζημιών η θυγατρική εταιρεία που προκλήθηκαν στους μεταλλικούς σκελετούς των δύο Γερανογεφυρών, μέρος που δεν αποτελεί συμβατικό αντικείμενο για τη θυγατρική εταιρεία, σύμφωνα με τη σύμβαση, όπως αυτή τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2015. Τελικώς πραγματοποιήθηκε καταγγελία της σύμβασης από την «Augusta Port Authority», το Φεβρουάριο του 2018 λόγω μη συμμόρφωσης της Valori S.c.a.r.l. Consorzio Stabile στις συμβατικές της υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα η Valori S.c.a.r.l. Consorzio Stabile δεν προχώρησε στην επίσκεψή του μεταλλικού σκελετού της κατασκευής (μέρος που δεν αποτελεί συμβατικό αντικείμενο για τη θυγατρική εταιρεία) και ξεκίνησε δικαστικές διαδικασίες το Δεκέμβριο 2016 για τη διεξαγωγή τεχνικής πραγματογνωμοσύνης, με σκοπό τη διερεύνηση, την εκτίμηση της κατάστασης του έργου και τα αίτια/υπαίτιους που προκάλεσαν τη ζημιά. Η τεχνική πραγματογνωμοσύνη ολοκληρώθηκε και κατατέθηκε από τους δικαστικούς πραγματογνώμονες (οι οποίοι είχαν ορισθεί με σχετική δικαστική πράξη το Νοέμβριο 2017) στο αρμόδιο Δικαστήριο τον Οκτώβριο 2018. Με την εν λόγω τεχνική πραγματογνωμοσύνη αποδίδονται τα αίτια των ζημιών στις δοκιμές πίεσης που υποβλήθηκαν οι μεταλλικοί σκελετοί των Γερανογεφυρών κάτω υπό την επίβλεψη και ευθύνη του Επιβλέποντος του Κύριου του Έργου (Director of Works /Augusta Port Authority) του Αναδόχου του Έργου (Valori S.c.a.r.l. Consorzio Stabile) και του υπεύθυνου Υπεργολάβου του Αναδόχου για την κατασκευή των μεταλλικών σκελετών των Γερανογεφυρών (MAEG), χωρίς παράλληλα να αποδοθεί καμία κατηγορία ή/και ευθύνη στη θυγατρική εταιρεία. Στη δίκη που διεξάγεται στην πόλη Κατάνια της Σικελίας μεταξύ της Λιμενικής Αρχής Ανατολικής Ιταλίας και της Valori (επικεφαλής της κοινοπράξιας ανάληψης του έργου) σχετικά με το εν λόγω έργο, η Λιμενική Αρχή Ανατολικής Ιταλίας διεκδικεί από την κοινοπράξια «Valori S.c.a.r.l Consorzio Stabile» αποζημίωση €12.900 χιλ. λόγω των ζημιών στον μεταλλικό σκελετό της κατασκευής. Στα πλαίσια της αξιώσης αυτής, η Valori προσεπικάλεσε τη θυγατρική εταιρεία και τη MAEG να συμμετάσχουν στη δικάσμω της 4ης Νοεμβρίου 2019. Η δίκη αρχικά αναβλήθηκε για την 27 Ιανουαρίου 2020 και εκ νέου για τις 25 Μαΐου 2020. Με νέα αναβολή οίκοθεν η συζήτηση της υπόθεσης προσδιορίστηκε για τις 26 Οκτωβρίου 2020. Η θυγατρική εταιρεία πρόκειται να αντικρούσει τις δύοις αξιώσεις εναντίον της στα πλαίσια της συμμετοχής της στην κοινοπράξια ανάληψης του έργου και να επιδιώξει δικαστικά τις δικές της αξιώσεις τις οποίες έχει ήδη γνωστοποίησε κατά της Valori. Επισημαίνεται πάντως, ότι η θυγατρική εταιρεία έχει καταβάλλει αξιώση επιδίκασης αποζημίωσης με επιφύλαξη ως προς το οριστικό ποσό καθώς η εργασία επακριβούς προσδιορισμού είναι σε εξέλιξη και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2020. Μέχρι την ημερομηνία της ανωτέρω δικασίμου οι διάδικοι θα κατέθεταν τους ισχυρισμούς τους και τα αποδεικτικά τους στοιχεία και έγγραφα. Στη σημείωση 19 περιγράφεται αναλυτικά η θέση της θυγατρικής εταιρείας ως προς την υπόθεση αυτή.

Σημειώνεται πως η θυγατρική εταιρεία έχει ολοκληρώσει τα 2 από τα 3 συμβατικά στάδια εμπλοκής της στο έργο, ήτοι την εκπόνηση των σχεδίων της μεταλλικής κατασκευής και την παράδοση του Ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού στο εργοτάξιο, στα πλαίσια της προσήκουσας εκπλήρωσης των συμβατικών της υποχρεώσεων. Η δε ολοκλήρωση της παράδοσης του Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού των Γερανογεφυρών στο λιμάνι της Augusta, πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο 2017 με τη μεταφορά του τελευταίου εξοπλισμού και πιστοποιήθηκε από τις δύο Αρχές Επίβλεψης του Κύριου του Έργου, αρχικώς τον Μάιο και Ιούλιο 2018 από την πρώτη Αρχή Επίβλεψης και τον Αύγουστο 2018 από τη δεύτερη Αρχή Επίβλεψης κατόπιν ποσοτικών και ποιοτικών ελέγχων του εξοπλισμού και με την υπογραφή των σχετικών Πρωτοκόλλων από όλα τα μέρη. Σημειώνεται πως με την παράδοση του Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού των γερανογεφυρών, η θυγατρική εταιρεία έχει αναγνωρίσει ποσό εσδόου ύψους €1.540, το οποίο αντικατοπτρίζει το ποσό μη τιμολογηθέντος εισπρακτέου ποσού από την Αρχή του Λιμένα Augusta («Augusta Port Authority») για το στάδιο 2 της σύμβασης.

Περαιτέρω, και ανεξάρτητα από την τόχη που θα έχει το έργο που αναφέρεται ανωτέρω, η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρείας, στα πλαίσια της αναμενόμενης υλοποίησης του νέου επενδυτικού πλάνου του Ομίλου Iberdrola στην Ελλάδα, εξετάζει τη συμμετοχή της στην κατασκευή των Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών (ΜΥΗΣ) και συμμετέχει στην επίβλεψη (project management) της κατασκευής των αιολικών πάρκων, που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό πλάνο (pipeline) της Μητρικής Εταιρείας Χ. Ρόκας ΑΒΕΕ.

Η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρείας Ρόκας Κατασκευές ΑΒΕΕ λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και τη δεδηλωμένη πρόθεση της μητρικής εταιρείας να παράσχει, με κάθε τρόπο και μέσο, όλη την απαιτούμενη χρηματοοικονομική υποστήριξη, προκειμένου να εξασφαλίσει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ότι η θυγατρική της εταιρεία θα μπορέσει να ανταποκριθεί σε όλες τις νομικές και λοιπές χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις που τυχόν ανακύψουν, προκειμένου να συνεχίσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, ήτοι την 31 Δεκεμβρίου 2019, συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019 και οι οποίες περιλαμβάνονται στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ήδη στις 17 Μαρτίου 2020 η μητρική εταιρεία προέβη στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Ρόκας Κατασκευές ΑΒΕΕ με σκοπό την αποπληρωμή τραπεζικού δανεισμού.

ΡΟΚΑΣ ΑΙΟΛΙΚΗ ΘΡΑΚΗ ΙΙΙ ΑΒΕΕ

Το σύνολο της καθαρής θέσης της θυγατρικής εταιρείας στο τέλος του 2019 έχει καταστεί κατώτερο από το μισό (1/2) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και ανέρχεται σε €10 χιλ. Ως εκ τούτου συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

διατάξεων του άρθρου 119 του Ν. 4548/2018. Στην Τακτική Γενική Συνέλευση που θα λάβει χώρα έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020, οι μέτοχοι καλούνται να αποφασίσουν για την νιοθέτηση κατάλληλου μέτρου, έτσι ώστε να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του ως άνω άρθρου.

Η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρείας Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και τη δεδηλωμένη πρόθεση της μητρικής εταιρείας να παράσχει, με κάθε τρόπο και μέσο, όλη την απαίτούμενη χρηματοοικονομική υποστήριξη, προκειμένου να εξασφαλίσει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ότι η θυγατρική της εταιρεία θα μπορέσει να ανταποκριθεί σε όλες τις νομικές και λοιπές χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις που τυχόν ανακύψουν, προκειμένου να συνεχίσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, ήτοι την 31 Δεκεμβρίου 2019, συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις για την χρήση που θα ληφθεί την 31 Δεκεμβρίου 2019 και οι οποίες περιλαμβάνονται στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η Διοίκηση της Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις στην παραγωγή νέου τύπου ανεμογεννητριών, είναι σε διαδικασία επανασχεδιασμού και βελτιστοποίησης του έργου, η οποία θα επιφέρει τροποποιήσεις των αδειών με σκοπό σύντομα να είναι σε θέση να συμμετάσχει σε επόμενη διαγωνιστική διαδικασία.

ΡΟΚΑΣ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΒΕΕ

Στις 24 Φεβρουαρίου 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΕΕ αποφάσισε πως δε θα προχωρήσει στη συγχώνευση της εταιρείας, με απορρόφηση της, από την μητρική της εταιρεία X. ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ, όπως είχε αρχικώς αποφασιστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69-78 του Κ.Ν. 2190/20 και των άρθρων 1-5 του ν. 2166/93 και με ισολογισμό μετασχηματισμού την 30η Ιουνίου 2016. Η απόφαση αυτή πάρθηκε σε συνέχεια της υπ. αριθμόν 2/23.02.2017 απόφασης της ΡΑΕ, η οποία μεταξύ άλλων, γνωμοδοτεί κατ' εφαρμογή του Ν.4414/2016 για εξαίρεση των «Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών» (ΜΥΗΣ) από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη κατοχύρωση της τιμής πώλησης της παραγόμενης ενέργειας.

Το σύνολο της καθαρής θέσης της θυγατρικής εταιρείας στο τέλος του 2019 έχει καταστεί κατώτερο από το μισό (1/2) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και ανέρχεται σε €54 χιλ. Ως εκ τούτου συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 119 του Ν. 4548/2018. Στην Τακτική Γενική Συνέλευση που θα λάβει χώρα έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020, οι μέτοχοι καλούνται να αποφασίσουν τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με συμφωνισμό ζημιών, έτσι ώστε να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του ως άνω άρθρου.

Η Διοίκηση της Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και τη δεδηλωμένη πρόθεση της Μητρικής Εταιρείας να παράσχει, με κάθε τρόπο και μέσο, όλη την απαίτούμενη χρηματοοικονομική υποστήριξη, προκειμένου να εξασφαλίσει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ότι η θυγατρική της εταιρεία θα μπορέσει να ανταποκριθεί σε όλες τις νομικές και λοιπές χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις που τυχόν ανακύψουν, προκειμένου να συνεχίσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, ήτοι την 31 Δεκεμβρίου 2019, συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις για την χρήση που θα ληφθεί την 31 Δεκεμβρίου 2019 και οι οποίες περιλαμβάνονται στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η Διοίκηση της Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις στην αγορά των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), σκοπεύει να διατηρήσει και να ωριμάσει αδειοδοτικά τα έργα που της ανήκουν, ώστε με τη θέσπιση του θεσμικού πλαισίου στήριξης των ΑΠΕ να είναι σε θέση να λάβει τις κατάλληλες αποφάσεις αξιοποίησης των εν λόγω έργων.

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά) και τυχόν αποκλίσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Η προετοιμασία των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης απαιτείται η κρίση της Διοίκησης στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών που έχουν νιοθετηθεί. Οι τομείς που απαιτούν υψηλότερουν βαθμού κρίση ή είναι εξαιρετικά πολύπλοκοι ή οι τομείς όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, αναφέρονται στη σημείωση 4.

2.2 Άλλαγές σε λογιστικές αρχές και σε γνωστοποιήσεις

Οι λογιστικές πολιτικές που νιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν νιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω πρότυπα τα οποία ο Όμιλος έχει νιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2019:

• Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 16: «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16, το οποίο αντικαθιστά το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις» και σχετικές διερμηνείες, εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής, εντός ισολογισμού για τους μισθωτές, σύμφωνα με το οποίο η ταξινόμηση των μισθώσεων από την πλευρά του μισθωτή, ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, καταργείται και όλες οι μισθώσεις αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις χρηματοδοτικές μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ο ορισμός της μίσθωσης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 αφορά κυρίως την έννοια του ελέγχου. Το νέο πρότυπο διαχωρίζει τις μισθώσεις από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με βάση το κατά πόσο η χρήση ενός καθορισμένου περιουσιακού στοιχείου ελέγχεται από τον πελάτη. Θεωρείται ότι υφίσταται έλεγχος όταν ο πελάτης έχει:

- Το δικαίωμα να αποκτήσει οινοπαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του καθορισμένου περιουσιακού στοιχείου, και
- Το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση του καθορισμένου περιουσιακού στοιχείου

Το ΔΠΧΑ 16 προβλέπει την αναγνώριση του «δικαιώματος χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού» (‘right of use asset’) και της «υποχρέωσης από μισθώσεις» (‘lease liability’), κατά την έναρξη της μίσθωσης, σε περίπτωση που υπάρχει σύμβαση ή μέρος σύμβασης που αποδίδει στο μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για μία χρονική περίοδο έναντι τιμήματος.

Το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού, αρχικά επιμετράται στο κόστος, το οποίο αποτελείται από το ποσό της υποχρέωσης από μισθώσεις, πλέον τα μισθώματα που καταβλήθηκαν στον εκμισθωτή κατά ή πριν την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης αφαιρούμενων τυχόν κτνήτρων προς το μισθωτή που εισπράχθηκαν, την αρχική εκτίμηση για κόστος αποκατάστασης και το αρχικό άμεσο κόστος που πραγματοποιήθηκε από το μισθωτή, και εν συνεχείᾳ επιμετράται στο κόστος, μείον σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Η υποχρέωση από μισθώσεις, αρχικά αναγνωρίζεται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου μίσθωσης που ακόμη δεν έχουν καταβληθεί.

Κατά συνέπεια, η σταθερή μέθοδος αναγνώρισης του εξόδου από λειτουργικές μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΔΠ 17 αντικαθίσταται από την απόσβεση του «δικαιώματος χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού» και τον τόκο-έξοδο της «υποχρέωσης από μισθώσεις». Η αναγνώριση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρέωσεων από τον μισθωτές, όπως περιγράφεται ανωτέρω, δεν απαιτείται για ορισμένες βραχυπρόθεσμης διάρκειας μισθώσεις και μισθώσεις στοιχείων ενεργητικού χαμηλής αξίας. Ο λογιστικός χειρισμός για τους εκμισθωτές δεν επηρεάζεται ουσιαστικά από τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16.

Η επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου παρατίθεται στη συνέχεια (Σημείωση 2.2.1).

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 : «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς του Φόρου Εισοδήματος»**

Η διερμηνεία παρέχει διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των απαιτήσεων αναγνώρισης και επιμέτρησης του ΔΔΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με χειρισμούς του φόρου εισοδήματος. Σε αυτή την περίπτωση, η αναγνώριση και η επιμέτρηση των τρεχουσών ή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ή υποχρέωσεων σύμφωνα με το ΔΔΠ 12 βασίζεται στο φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημιά), στη φορολογική βάση, σε μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, καθώς και μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις φόρων και φορολογικούς συντελεστές που καθορίζονται εφαρμόζοντας την ΕΔΔΠΧΑ 23.

Σύμφωνα με τη διερμηνεία, κάθε αβεβαιότητα σχετικά με χειρισμό φόρου εξετάζεται διακριτά ή σε συνδυασμό με άλλες, ανάλογα με ποια προσέγγιση προβλέπει καλύτερα την άρση της αβεβαιότητας. Η οικονομική οντότητα θα πρέπει θεωρείται ως δεδομένο ότι η φορολογική αρχή που θα εξετάσει αυτά τα αβέβαια ποσά φόρων, έχει το δικαίωμα να εξετάσει χειρισμούς φόρων και θα έχει πλήρη γνώση κάθε σχετικής πληροφορίας όταν προβεί σε αυτή την αξιολόγηση.

Αν μια οικονομική οντότητα καταλήξει ότι είναι πιθανό η φορολογική αρχή να αποδεχθεί έναν αβέβαιο χειρισμό φόρου, θα πρέπει να προσδιορίσει το φορολογητέο κέρδος, τη φορολογική βάση, τις φορολογικές ζημιές, τις πιστώσεις φόρων και τους φορολογικούς συντελεστές σύμφωνα με αυτόν το χειρισμό φόρου. Αν καταλήξει ότι δεν είναι πιθανό ο χειρισμός να γίνει αποδεκτός, το αποτέλεσμα της αβεβαιότητας στο λογιστικό χειρισμό του φόρου εισοδήματος θα αποτυπωθεί στην περίοδο κατά την οποία έγινε ο προσδιορισμός αυτός, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο με την οποία προβλέπεται η άρση της αβεβαιότητας σε μεγαλύτερο βαθμό (δηλαδή το μοναδικό πιο πιθανό ποσό ή τη μέθοδο της αναμενόμενης αξίας που ακολουθεί μια σταθμισμένη προσέγγιση πιθανοτήτων).

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις που έγιναν για την αναγνώριση και την επιμέτρηση της επίδρασης των αβέβαιων χειρισμών φόρων θα πρέπει να επανεξετάζονται όποτε οι συνθήκες μεταβάλλονται ή προκύπτουν νέες πληροφορίες που επηρεάζουν τις παραδοχές αυτές (π.χ. ενέργειες από τη φορολογική αρχή, στοιχεία ότι έχει λάβει μια συγκεκριμένη θέση σε σχέση με κάποιο παρόμοιο θέμα ή η λήξη του δικαιώματος της να εξετάσει έναν συγκεκριμένο χειρισμό φόρου).

Η ανωτέρω διερμηνεία δεν έχει εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

- Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» : Χαρακτηριστικά προεξόφλησης με αρνητικό αντιστάθμισμα**

Οι τροποποίησεις των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 επιτρέπουν την επιμέτρηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) ανάλογα με το επιχειρηματικό μοντέλο, ακόμη και στην περίπτωση δικαιωμάτων πρόσφωρης εξόφλησης τα οποία θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα το μέρος που προκάλεσε την πρόσφωρη λήξη, να λάβει αποζημίωση από το άλλο μέρος (αρνητικό αντιστάθμισμα). Κατά συνέπεια, τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μπορούν τώρα να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, ανεξάρτητα από το γεγονός ή την περίσταση που προκάλεσε την πρόσφωρη λήξη της σύμβασης και ανεξαρτήτως από το ποιο μέρος καταβάλλει ή λαμβάνει την εύλογη αποζημίωση για την πρόσφωρη λήξη. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν τις συγκεκριμένες τροποποίησεις πιθανότατα θα είχε ως αποτέλεσμα τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού να μην πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPJ), και επομένως να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπλέον, οι τροποποίησεις επιβεβαιώνουν και το λογιστικό χειρισμό της τροποποίησης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Συγκεκριμένα, όταν μια χρηματοοικονομική υποχρέωση που επιμετράται στο αποσβέσιμο κόστος τροποποιείται χωρίς αυτό να οδηγεί σε αποαναγνώρισή της, τότε το κέρδος ή η ζημιά που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των αρχικών συμβατικών ταμειακών ροών και των τροποποιημένων ταμειακών ροών, προ εξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, θα πρέπει να αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η ανωτέρω διερμηνεία δεν έχει εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

- Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες».**

Οι τροποποίησεις αποσαφηνίζουν αποσαφηνίζουν ότι το ΔΠΧΑ 9 ‘Χρηματοοικονομικά Μέσα’, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων απομείωσης, έχει εφαρμογή στις μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία οι οποίες αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης της εταιρείας σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία αλλά δεν λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με την τροποποίηση, μια οικονομική οντότητα δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στη λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών (καθαρή επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία) ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες και Κοινοπραξίες» κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών».**

Οι τροποποίησεις αποσαφηνίζουν ότι όταν μία αλλαγή σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών δηλ. τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός πραγματοποιείται και απαιτείται επαναμέτρηση της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης καθορισμένων παροχών, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι αναθεωρημένες αναλογιστικές παραδοχές από την επαναμέτρηση προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά το γεγονός. Επιπροσθέτως, οι αλλαγές περιλαμβάνουν διευκρινίσεις αναφορικά με την επίδραση μιας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού του προγράμματος, στις απαιτήσεις του προτύπου ως προς το ανώτατο όριο του περιουσιακού στοιχείου. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται με μελλοντική ισχύ για το πρόγραμμα τροποποιήσεων, περικοπών ή διακανονισμών που πραγματοποιούνται την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μετά την ημερομηνία νιοθέτησης.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017

Το Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015- 2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Στο κύκλο αυτό περιλαμβάνονται τροποποιήσεις και βελτιώσεις στα παρακάτω πρότυπα.

Με τις τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» και ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού Συμφωνίες», αποσαφηνίστηκε ο τρόπος με τον οποίο μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζει την αύξηση της συμμετοχής της σε μια από κοινού δραστηριότητα που πληροί τον ορισμό της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα, όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης η οποία θεωρείται από κοινού δραστηριότητα, τότε η συναλλαγή αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σε στάδια και ο αποκτών επαναμετρά το σύνολο της συμμετοχής που κατείχε προηγουμένως επί των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της από κοινού δραστηριότητας σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση που,, εάν μία οντότητα συμμετέχει σε μια από κοινού δραστηριότητα (κοινή επιχείρηση) χωρίς να διαθέτει από

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

κοινού έλεγχο σε αυτήν, αποκτήσει τον από κοινού έλεγχό της επιχειρησης, τότε η συμμετοχή που κατείχε προηγουμένως δεν επιμετράται εκ νέου. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Οι βελτιώσεις στο **ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος»** διευκρίνισαν ότι δύο επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από μερίσματα, περιλαμβανομένων και των πληρωμών από χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως ίδια κεφάλαια, θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, στην κατάσταση συνολικού αποτελέσματος ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το που είχε αναγνωριστεί η αρχική συναλλαγή ή το γεγονός που δημιούργησε τα διανεμόμενα κέρδη που οδήγησαν στο μέρισμα. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν είχαν επιπτώσεις στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Με τις τροποποιήσεις του **ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού»** αποσαφηνίστηκε ότι κάθε δανεισμός που πραγματοποιήθηκε αρχικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου που πληρούσε τις προϋποθέσεις, θα πρέπει να αντικειτούνται ως μέρος των κεφαλαίων που δανειστήκε η οντότητα γενικά, όταν ουσιαστικά δύο εις αναγκαίες δραστηριότητες προετοιμασίας του περιουσιακού στοιχείου για την προοριζόμενη χρήση ή πώλησή του έχουν περατωθεί. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν είχαν επιπτώσεις στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

2.2.1 Επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2019 από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 κατά την 01/01/2019

Συνεπεία των αλλαγών σε λογιστικές πολιτικές, όπως αυτές περιγράφονται ανωτέρω, ο Όμιλος κατά την Ιη Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησε το ΔΧΠΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Με βάση την εν λόγω προσέγγιση, ο Όμιλος αναγνόρισε μία υποχρέωση την οποία και επιμέτρησε στην παρούσα αξία της, όπως αυτή προκύπτει από την προεξόφληση των εναπομενουσών μισθωμάτων με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing cost) που ήσχει κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Προτύπου, ήτοι κατά την 01/01/2019.

Περαιτέρω, αναγνώρισε ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο είναι ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση που αναγνωρίστηκε, προσαρμοσμένο με τυχόν προκαταβολές μισθωμάτων που υπήρχαν αμέσως πριν την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Η συγκριτική πληροφόρηση δεν αναδιατυπώθηκε, και δεν υπήρξε επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στο Υπόλοιπο κερδών εις νέον κατά την 01/01/2019.

Επιπλέον, ο Όμιλος εφάρμοσε την εξαίρεση που παρέχεται από το Πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων και πιο συγκεκριμένα, την εφαρμοζόμενη πρακτική του ΔΠΧΑ 16, σύμφωνα με την οποία δε χρειάζεται να επαναξιολογήσει εάν μία σύμβαση είναι ή εμπειρίχει μίσθωση κατά την ημερομηνία της πρώτης μετάβασης. Αυτό σημαίνει ότι, το ΔΠΧΑ 16 εφαρμόστηκε στις συμβάσεις που έχουν ήδη αναγνωριστεί ως μισθώσεις με την εφαρμογή του ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις» και της ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορίζοντας κατά Πόσο μία Σύμβαση Εμπειρίχει Μίσθωση».

Τέλος, ο Όμιλος χρησιμοποίησε και τις εξαιρέσεις του Προτύπου αναφορικά με τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Αναφορικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, η Εταιρεία αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανάλογα με την υπολειπόμενη διάρκεια της κάθε μισθώσης.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, είχε τα ακόλουθα σημαντικά αποτελέσματα για τον Όμιλο:

- Ο Όμιλος διέθετε λειτουργικές μισθώσεις που αφορούν σε εδαφικές εκτάσεις, κτίρια και μεταφορικά μέσα. Το Πρότυπο επηρέασε το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου. Συγκεκριμένα, κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρέωσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων - οι οποίες, σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, έπρεπε να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων - εμφανίζονται ως στοιχεία του ενεργητικού (δικαιώματα χρήσης) και υποχρέωσεις από μισθώσεις στην Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.
- Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις έχει μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μισθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έχοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό οδηγεί σε βελτίωση των κερδών από λειτουργικές δραστηριότητες.
- Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν προέκυψε επίδραση, καθώς ο Όμιλος επέλεξε να αναγνωρίσει ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης, σύμφωνα με τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης.
- Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποκληρωμή των μισθωμάτων θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνον οι αποπληρωμές τόκων εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Οι επιδράσεις από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 παρουσιάζονται αναλυτικά στις Σημειώσεις 7 και 14.

2.3 Ενοποίηση

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούνται από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας Χ. Ρόκας ΑΒΕΕ καθώς και δόλων των θυγατρικών εταιρειών της στις οποίες ασκεί έλεγχο. Στη σημείωση 28 απεικονίζονται οι θυγατρικές εταιρείες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής και την μέθοδο ενσωμάτωσης, καθώς και λοιπά πληροφοριακά τους στοιχεία (χώρα έδρας, αντικείμενο εργασιών).

Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές εταιρείες είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η Εταιρεία ασκεί έλεγχο άμεσα, ή έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών. Έλεγχος υπάρχει όταν μια εταιρεία έχει την εξουσία, άμεσα ή έμμεσα, να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές μιας οντότητας, με σκοπό την αποκόμιση οφέλους από τις δραστηριότητες της. Για την εκτίμηση της ύπαρξης έλεγχου, λαμβάνονται υπόψη τυχόν δικαιώματα ψήφου τα οποία προς το παρόν μπορούν να ασκούνται ή δύνανται να τροποποιηθούν.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία που ο ουσιαστικός έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και πανύονται από την ημέρα κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται προς τους πρώην μετόχους και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το αντίτιμο της συναλλαγής περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος.

Σε μια συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες εξοδοποιούνται. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται, επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση ύπαρξης μη ελέγχουσας συμμετοχής, ο Όμιλος την αναγνωρίζει είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της καθαρής θέσης της αποκτηθείσας εταιρείας.

Στην περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η τρέχουσα αξία της συμμετοχής που κατέχει ο Όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την επαναμέτρηση της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Κάθε ενδεχόμενο τίμημα, που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση, αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων, είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως στοιχείο καθαρής θέσης δεν επαναμετράται ως την τελική τακτοποίηση του μέσω της καθαρής θέσης.

Η υπεραξία είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε, του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία, έναντι της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Εφόσον το τίμημα εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, το κέρδος από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας της. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αναγνωριστεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών του Όμιλου, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στον Όμιλο. Οι ζημιές μιας θυγατρικής επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμη και αν αυτές υπερβαίνουν τις μη ελέγχουσες συμμετοχές στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών συντάσσονται κατά την ίδια ημερομηνία αναφοράς και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με τη Μητρική Εταιρεία. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημίες στις συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Όμιλου απαλείφονται.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Παύση ελέγχου σε θυγατρική εταιρεία

Όταν ο Όμιλος παύσει να ασκεί τον έλεγχο σε μια θυγατρική εταιρεία, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

2.4 Μετατροπή ξένων νομισμάτων

Τα στοιχεία των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η Μητρική Εταιρεία και οι θυγατρικές της (λειτουργικό νόμισμα). Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα παρουσίασης του Όμιλου.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της περιόδου και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

2.5 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων, καθώς και το όποιο κόστος περιβάλλοντικής αποκατάστασης στο βαθμό που αυτό έχει καταχωρηθεί ως πρόβλεψη.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επανέξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρέουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Οι δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα ενοποιημένα αποτελέσματα, όταν αυτές πραγματοποιύνται.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων και μέχρι του ποσού της υπολειμματικής τους αξίας.

Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων του Όμιλου έχει ως ακολούθως:

Πύργοι & λοιπά δομικά στοιχεία αιολικών πάρκων ισχύος MW ανά WTG	40 έτη
Πύργοι & λοιπά δομικά στοιχεία αιολικών πάρκων ισχύος MW ανά WTG	25 έτη
Κτίρια & λοιπές κτιριακές εγκαταστάσεις (εκτός αιολικών πάρκων)	12 - 50 έτη
Ανεμογεννήτριες & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών πάρκων	25 έτη
Μηχανήματα & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός (εκτός αιολικών πάρκων)	5 – 10 έτη
Μεταφορικά μέσα, έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	3 – 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα ενοποιημένα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα ενοποιημένα αποτελέσματα.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσης των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού που συμμετέχει στην κατασκευή (και τις αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές), κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα άμεσα γενικά έξοδα.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Πιοσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

2.6 Επενδυτικά Ακίνητα

Τα επενδυτικά ακίνητα αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σφρευμένες αποσβέσεις στην περίπτωση των κτιρίων και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή των ακινήτων. Η αξία κτήσεως και οι σφρευμένες αποσβέσεις ενός επενδυτικού ακινήτου διαγράφονται από τους λογαριασμούς κατά την πώλησή του. Κάθε κέρδος ή ζημία που προκύπτει από την πώληση ενός ακινήτου περιλαμβάνεται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης εντός της οποίας πωλήθηκε. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου εντός μίας περιόδου 20 ετών, περιλαμβάνονται δε στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Μεταφορές σε (ή από) επενδυτικά ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει αλλαγή στη χρήση.

2.7 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Οι λογιστικές αξίες των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσης του καταχωρείται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης. Εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσδοδο που αναμένεται να προκύψει από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύνανται να προσδιοριστούν ξεχωριστά. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους επανεκτίμεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν ενδείξεις μείωσής της ή μη υπαρξής της και αντιλογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, μέχρι το ύψος της λογιστικής αξίας που θα προσδιορίζοταν, καθαρή από αποσβέσεις, εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης.

2.8 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος καθορίζεται βάσει της μεθόδου του μηνιαίου μέσου σταθμικού.

Ο Όμιλος στα πλαίσια της συντηρητικότητας προβάίνει σε υποτίμηση (απόσβεση) των αποθεμάτων της χρησιμοποιώντας το μέσο όρο της εναπομένουσας ωφέλιμης διάρκειας ζωής των αιολικών πάρκων.

Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη περιλαμβάνει το κόστος πρώτων υλών, τα άμεσα εργατικά έξοδα, τα έξοδα σχεδιασμού και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής (βάσει συνήθους δραστηριότητας), αλλά δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα δανεισμού.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης (βάσει συνήθους δραστηριότητας), μείον το κόστος ολοκλήρωσης και των τυχόν εξόδων πώλησης, όπου συντρέχει περίπτωση.

2.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για την Εταιρεία και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη εταιρεία.

(i) Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση

Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά όταν η Εταιρεία καταστεί συμβαλλόμενο μέρος στις συμβατικές διατάξεις του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αποτιμάται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον, για ένα στοιχείο που δεν επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα έξοδα συναλλαγής που μπορούν να αντιστοιχούν άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοσή του. Οι εμπορικές απατήσεις χωρίς σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα αρχικά επιμετρώνται στην τιμή συναλλαγής.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

(ii) Ταξινόμηση και μετέπειτα επιμέτρηση

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβέσιμο κόστος
- εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI),
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL)

Η ταξινόμηση κάθε χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, προσδιορίζεται βάσει:

- του επιχειρηματικού μοντέλου της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και
- των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος δε διαθέτει περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Στην κατηγορία Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, κατατάσσονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία διατηρούνται στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο τη διακράτηση τους και οι συμβατικές ταμειακές ροές τους συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου ("SPPI" κριτήριο).

Σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και ειδικότερα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά, καθώς επίσης τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, καθώς επίσης και τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εν λόγω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική, η προεξόφληση παραλείπεται.

(iii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η νιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, την προηγούμενη χρήση, οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς αντικατέστησε τον χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η απομείωση ορίζεται στο ΔΠΧΑ 9 ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία (ECL), η οποία είναι η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμιακών ροών που οφείλονται στον κάτοχο συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και των ταμειακών ροών που αναμένεται να εισπραχθών, δηλαδή τα ελλείμματα μετρητών που προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης, προεξόφλημένο κατά προσέγγιση στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις της οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημία για τους επόμενους 12 μήνες,
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2). Για αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημία έως τη λήξη τους.
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημία έως τη λήξη τους.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τις εμπορικές και λοιπές Απαιτήσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Συγκεκριμένα κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τους πελάτες, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου για πιστωτικές ζημιές, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον καθώς και εκτιμήσεις των νομικών της συμβούλων, τα οποία προκύπτουν στην βάση των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται.

Οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και αντικατοπτρίζονται σε λογαριασμό πρόβλεψης. Όταν ο Όμιλος θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ρεαλιστικές προοπτικές ανάκτησης του περιουσιακού του Ομίλου στοιχείου, τα σχετικά ποσά διαγράφονται. Εάν το ποσό της ζημιάς απομείωσης μειωθεί μεταγενέστερα και η μείωση σχετίζεται αντικειμενικά με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, τότε η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, εκτός αυτών για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη, θεωρούνται όλες εισπράξιμες.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα που περιλαμβάνουν μετρητά, καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμης προθεσμίας έως 3 μήνες, υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης επ' αυτών ήταν επουσιώδης. Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών είναι υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

(iv) Αποαναγνώριση

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν εκπνεύσουν τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων από το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα είτε έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά δίλους τους κινδύνους και τα οφέλη από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, είτε δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά δίλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Επίσης, όταν ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, άλλα έχει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως, χωρίς σημαντική καθιυστέρηση υπό την μορφή μιας σύμβασης μεταβιβάσης.

Όταν ο Όμιλος πραγματοποιεί συναλλαγές με τις οποίες μεταβιβάζει περιουσιακά στοιχεία αναγνωρισμένα στην Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του, διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Στις περιπτώσεις αυτές, τα μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία δεν αποαναγνωρίζονται.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος διαγράφει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις της ακυρώνονται ή εκπνέουν. Επίσης, ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση όταν η χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή, αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς δρόους ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, οπότε αυτή η ανταλλαγή ή η τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας. Κατά τη διαγραφή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας που έχει εξαλειφθεί και του καταβληθέντος ποσού (συμπεριλαμβανομένων των δυν μη μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί) αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

(v) Συμψηφισμός

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό που παρουσιάζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης όταν ο Όμιλος έχει νόμιμο δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά και προτίθεται είτε να διακανονίσει σε καθαρή βάση είτε να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.10 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Μητρικής Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Το τίμημα που καταβλήθηκε πλέον της ονομαστικής αξίας ανά μετοχή καταχωρείται στον λογαριασμό «Διαφορά υπέρ το άρτιο» στα Τίδια Κεφάλαια. Άμεσες δαπάνες που διενεργούνται σε σχέση με την έκδοση νέων μετοχών ή δικαιωμάτων καταχωρούνται στην καθαρή θέση αφαιρετικά από τα έσοδα της έκδοσης.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Πισά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

2.11 Κόστη δανεισμού

Τα κόστη δανεισμού αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται, εκτός από τους τόκους που προέρχονται από δάνεια που συνάφθηκαν για τη χρηματοδότηση της κατασκευής περιουσιακών στοιχείων, οι οποίοι κεφαλαιοποιούνται στη χρήση στην οποία προκύπτουν και μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευαστικής περιόδου των παγίων.

2.12 Φόρος εισοδήματος (τρέχων και αναβαλλόμενος)

Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος. Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο βαθμό που δεν αφορούν μία συνένωση επιχειρήσεων, ή στοιχεία που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια ή στα λοιπά συνολικά έσοδα της χρήσης.

Ο τρέχων φόρος είναι ο αναμενόμενος φόρος εισοδήματος πληρωτέος ή απαιτήτος επί των φορολογικών κερδών ή ζημιών της χρήσης εφαρμόζοντας το φορολογικό συντελεστή που έχει θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προσαρμογών στο φόρο εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς και την αξία των παραπάνω για φορολογικούς σκοπούς. Αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται για τις ακόλουθες προσωρινές διαφορές: αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων από συναλλαγή που δεν σχετίζεται με συνένωση επιχειρήσεων και που δεν επηρεάζει τα λογιστικά ή τα φορολογικά κέρδη, διαφορές που σχετίζονται με συμμετοχές σε συγγενείς και από κοινού συμφωνίες στο βαθμό που είναι πιθανό ότι δε θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον καθώς και διαφορές που προκύπτουν από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοσθούν στις προσωρινές διαφορές όταν αυτές αναστραφούν με βάση τους θεσπισμένους ή ουσιαστικά θεσπισμένους νόμους κατά την ημερομηνία αναφοράς των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, εάν υπάρχει σχετικό νομικό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και που συσχετίζονται με φόρο εισοδήματος που έχει επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογική οντότητα ή σε διαφορετικές φορολογικές οντότητες, οι οποίες πρόκειται να εκκαθαρίσουν τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις τους σε καθαρή βάση, ή εάν αυτές πραγματοποιηθούν ταυτοχρόνως.

Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου ο Όμιλος συνεκτιμά την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις. Ο Όμιλος πιστεύει πως οι προβλέψεις που έχει σχηματίσει για τις φορολογικές του υποχρεώσεις είναι επαρκείς για όλες τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, βάσει αξιολόγησης πολλών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων ερμηνειών της φορολογικής νομοθεσίας καθώς και της εμπειρίας προηγούμενων χρήσεων. Η αξιολόγηση αυτή στηρίζεται σε εκτιμήσεις και παραδοχές και ενδέχεται να περιλαμβάνουν σειρά εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση του Ομίλου νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της περιόδου πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών και προσωρινών διαφορών στην έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και μειώνονται όταν δεν είναι πλέον πιθανό ότι το φορολογικό όφελος που σχετίζεται με αυτές θα πραγματοποιηθεί.

2.13 Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι ο Όμιλος έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι το ποσό της επιχορηγήσης θα εισπραχθεί.

Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα έξοδα τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν σε στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

2.14 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήματα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν συντάξεις ή εφάπαξ πληρωμές ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας των εργαζομένων. Συνεπώς περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

• Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση του Ομίλου (νομική ή τεκμαρτή) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στα φορέα (π.χ. ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Συνεπώς το ποσό των παροχών που θα λάβει ο εργαζόμενος προσδιορίζεται από το ποσό που καταβάλλει ο Ομίλος (ή και ο εργαζόμενος) και από τις καταβληθείσες επενδύσεις των εισφορών αυτών.

Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται είτε ως μία υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, είτε ως ένα έξοδο.

• Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (εάν υπάρχουν) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο των υψηλής ποιότητας μακροπρόθεσμων ομολόγων της Ευρωζώνης.

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση προσωπικού προσδιορίζονται μέσω αναλογιστικής μελέτης. Η καθαρή δαπάνη του έτους περιλαμβάνεται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και αφορά στην παρούσα αξία της τρέχουσας αξίας, το χρηματοοικονομικό κόστος πρόβλεψης και το κόστος προγενέστερης υπηρεσίας. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές καταχωρίζονται πλέον στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικού εισοδήματος βάσει του αναθεωρημένου ΔΔΠ 19. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσης με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα ενοποιημένα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζεται την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εκούσια (εθελουσία) αποχώρηση. Όταν οι παροχές αυτές καθίστανται πληρωτέες σε περιόδους πέρα των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, τότε προεξοφλούνται με βάση τις αποδόσεις των υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή των κρατικών ομολόγων.

Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελοντίσια αποχώρηση, η αποτίμηση των παροχών λήξης της εργασιακής σχέσης βασίζεται στον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δε γίνεται λογιστικοποίηση, αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.15 Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται, όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία αναφοράς των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Οι προβλέψεις για δαπάνες μελλοντικής περιβαλλοντικής αποκατάστασης αναγνωρίζονται πλήρως κατά την εγκατάσταση των αιολικών πάρκων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει την παρούσα αξία της υποχρέωσης απόσυρσης των παγίων που συνδέονται άμεσα με τα αιολικά πάρκα και αναγνωρίζει αντίστοιχο στοιχείο ενεργητικού ως τιμήμα των συγκεκριμένων παγίων, το οποίο αποσβένεται ισόποσα κατά τη διάρκεια της αφέλιμης ζωής τους. Οι υποχρεώσεις απόσυρσης παγίων καταχωρούνται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων δαπανών αποκατάστασης χρησιμοποιώντας τις κατ' εκτίμηση ταμειακές εκροές για το σκοπό αυτό. Οι ταμειακές εκροές προ εξοφλούνται με ένα τρέχον επιτόκιο προ φόρων που απεικονίζει τους κινδύνους της συγκεκριμένης υποχρέωσης. Ο προεξοφλητικός τόκος εξοδοποιείται όπως προκύπτει και καταχωρείται στα ενοποιημένα αποτελέσματα ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές δαπάνες για την αποκατάσταση των χώρων εξετάζονται ετησίως και αναπροσαρμόζονται κατάλληλα όπου χρειάζεται. Η επίδραση από τις αλλαγές στις εκτιμώμενες μελλοντικές δαπάνες ή στο προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόζεται προστίθενται αντίστοιχα από το κόστος των παγίων.

2.16 Αναγνώριση εσόδων

Για την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες ακολουθείται το παρακάτω μοντέλο πέντε σταδίων:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενδώ μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούνται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των εκτελεσθέντων έργων, τις πωλήσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, καθαρές από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, τις εκπτώσεις και τις επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Κατασκευαστικές συμβάσεις έργων

Τα έσοδα από την εκτέλεση κατασκευαστικών συμβάσεων λογίζονται την περίοδο που κατασκευάζεται το έργο, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης του. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης επιμετρείται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος της σύμβασης να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης ως έξοδο.

(β) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη. Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτόκιου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

(δ) Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.17 Μισθώσεις

Μέχρι και την προηγούμενη χρήση (2018), οι μισθώσεις ταξινομούνταν ως χρηματοδοτικές ή λειτουργικές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις». Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνταν κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

μισθωμάτων, καθένα εκ των οποίων προσδιορίζονταν κατά την έναρξη της μίσθωσης. Κάθε μίσθωμα επιμεριζόταν μεταξύ της υποχρέωσης και των τόκων. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθώσεων καταχωρούνταν με σταθερή μέθοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε δλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Από την 01/01/2019, με βάση το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις», καταργείται για το μισθωτή η ταξινόμηση των μισθώσεων σε λειτουργικές μισθώσεις και χρηματοοικονομικές μισθώσεις και δλες οι μισθώσεις αναγνωρίζονται λογιστικά ως στοιχεία «Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης», μέσω της αναγνώρισης ενός «δικαιώματος χρήσης» στοιχείων του ενεργητικού και μίας «υποχρέωσης μίσθωσης». Ο Όμιλος προέβη στην αναγνώριση δικαιώματος χρήσης σύμφωνα με τα ανωτέρω και η σχετική επίπτωση παρατίθεται στη σημείωση 2.2.1.

2.18 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετέχους του Ομίλου αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στη χρήση κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

2.19 Νέα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων

Τα παρακάτω νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, αλλά θα έχουν ισχύ μετά το 2019 δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή ο Όμιλος δεν τα έχει υιοθετήσει νωρίτερα και εκτός αν αναφέρεται ρητά, ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της τυχόν επιδρασής τους στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων σχετικές με παραπομπές στο Εννοιολογικό Πλαίσιο εντός των ΔΠΧΑ (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2020)

Το Μάρτιο του 2018, το ΣΔΛΠ εξέδωσε το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο. Το αναθεωρημένο αυτό πλαίσιο αντικαθιστά την προηγούμενη έκδοση του πλαισίου η οποία εξεδόθη το 2010. Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποίησε το Συμβούλιο αφορούν οδηγίες σχετικά με τις έννοιες της επιμέτρησης, της παρουσίασης και γνωστοποίησης και της αποαναγνώρισης. Επιπλέον, η αναθεώρηση περιλαμβάνει νέους ορισμούς σχετικά με τα στοιχεία του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τα κριτήρια αναγνώρισης τους, καθώς και διασαφηνίσεις για αλλά σημαντικά πεδία.

Παράλληλα με το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο, το ΣΔΛΠ δημοσίευσε ένα συνοδευτικό έγγραφο με τίτλο «Τροποποιήσεις των Παραπομπών στο Εννοιολογικό Πλαίσιο εντός των ΔΠΧΑ», το οποίο περιλαμβάνει επακόλουθες αλλαγές στα πρότυπα ούτως ώστε αυτές να αναφέρονται στο νέο Πλαίσιο.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020, δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.)

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις σχετικά με τον ορισμό της επιχείρησης στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» με σκοπό να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες να καθορίσουν ένα σύνολο αποκτώμενων δραστηριοτήτων και στοιχείων του ενεργητικού συνιστούν επιχείρηση ή όχι. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον ορισμό της επιχείρησης, καταργούν την αξιολόγηση για το εάν οι συμμετέχοντες στην αγορά δύνανται να αντικαταστήσουν τα στοιχεία που λείπουν και προσθέτουν οδηγίες για να βοηθήσουν τις οικονομικές οντότητες να αξιολογήσουν αν οι αποκτώμενες διαδικασίες θεωρούνται σημαντικές. Επιπροσθέτως, συγκεκριμενοποιούν τους ορισμούς της επιχείρησης και των εκροών της και εισάγουν έναν προαιρετικό έλεγχο σχετικά με τη συγκέντρωση της εύλογης αξίας (fair value concentration test).

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν έχουν εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Δ.Π.Χ.Α. 17, Ασφαλιστικά συμβόλαια (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2021, δεν έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε.)

Το Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τόπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Τροποποίησεις του ΔΔΠ 1 και ΔΔΠ 8: Ορισμός της έννοιας του Ουσιώδους Μεγέθους (Material) (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποίησεις του ΔΔΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και του ΔΔΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» αποσκοπούν στο να ενθυγραμμιστούν όλα τα πρότυπα με τον ορισμό του Ουσιώδους Μεγέθους και να αποσαφηνίσουν συγκεκριμένες πτυχές αυτού. Ο νέος ορισμός αναφέρει ότι «μια πληροφορία θεωρείται ουσιώδης αν η παράλειψή της, η ανακριβής παρουσίαση της ή συγκάλυψή της αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι κύριοι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, βάσει αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Οι τροποποίησεις διευκρινίζουν ότι το ουσιώδες μέγεθος (materiality) θα εξαρτάται από τη φύση, το μέγεθος της πληροφορίας ή και τα δύο.

Η υιοθέτηση των τροποποίησεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

ΔΔΠ 1, Τροποποίησεις, ταξινόμηση υποχρεώσεων σε Κυλοφορούντα ή Μη-Κυλοφορούντα στοιχεία (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2022, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποίησεις επηρεάζουν μόνο την παρουσίαση των υποχρεώσεων στην κατάσταση του Ισολογισμού και παρέχουν διευκρινίσεις ως προς τον ορισμό των δικαιώματος αναβολής διακανονισμού μίας υποχρέωσης, ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζουν ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε κυλοφορούντα ή μη-κυλοφορούντα στοιχεία, θα πρέπει να βασίζεται σε δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος τη περιόδου αναφοράς. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η αξιολόγηση που διενεργείται στη λήξη της περιόδου αναφοράς σχετικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων, δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες που δημιουργούνται ως προς το εάν η οικονομική οντότητα θα εξασκήσει το δικαίωμα της να αναβάλλει το διακανονισμό μίας υποχρέωσης. Διευκρινίστηκε επίσης από το ΣΔΔΠ ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε κυλοφορούντα ή μη-κυλοφορούντα στοιχεία, από μία οικονομική οντότητα, δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν εκείνα τα δικαιώματα μετατροπής που αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Η υιοθέτηση των τροποποίησεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΔΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Το Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποίησεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας.

Η υιοθέτηση των τροποποίησεων δεν έχουν εφαρμογή στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Δεν υπάρχουν άλλα πρότυπα ή διερμηνείς τα οποία είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους και τα οποία αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

3. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου**Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου**

Ο Όμιλος εκτίθεται σε αρκετούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας και κίνδυνο ταμειακών ροών. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από το Τμήμα Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών του Ομίλου. Το Τμήμα Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών προσδιορίζει, εκτιμά και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Προ της διενέργειας σχετικών συναλλαγών λαμβάνεται έγκριση από τα στελέχη που έχουν το δικαίωμα δέσμευσης του Ομίλου προς τους αντισυμβαλλόμενούς του.

(α) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται διεθνώς, εντούτοις δεν έχει σημαντικές μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις ή άλλες συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και συνεπώς δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από διακυμάνσεις σε συναλλαγματικές ισοτιμίες.

(β) Κίνδυνος επιτοκίου

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμειακές ροές του Ομίλου είναι ουσιωδώς ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο Όμιλος δεν έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία.

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα δάνεια. Πολιτική του Ομίλου είναι να διατηρεί το σύνολο σχεδόν των δανείων του σε μεταβλητό επιτόκιο.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα κέρδη του Ομίλου προ φόρων σε μια υποτιθέμενη μεταβολή (αύξηση / μείωση) του επιτοκίου (EURIBOR) κατά 1,0%, διατηρώντας δλες τις λοιπές μεταβλητές σταθερές:

Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Επιτοκίων (sensitivity analysis)

	Για τη χρήση 2019	Για τη χρήση 2018
Μεταβλητότητα +1% Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	-177	-174
Μεταβλητότητα -1% Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	177	174

Σημείωση: Ο παραπάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει τη θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από τις καταθέσεις.

(γ) Πιστωτικός κίνδυνος

Οι κύριοι πελάτες του Ομίλου είναι οι ΔΑΠΕΕΠ (πρώην ΛΑΓΗΕ) και ΔΕΔΔΗΕ. Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει στις απαιτήσεις, στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Δεδομένου ότι οι ΔΑΠΕΕΠ μαζί με τον ΔΕΔΔΗΕ είναι οι κύριοι πελάτες του Ομίλου, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαιτήσεις του Ομίλου είναι υψηλές, ενδεχόμενη πτώχευσή τους μπορεί να επηρεάσει ουσιωδώς δυσμενώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, καθώς και τη δυνατότητα του Ομίλου να επιτύχει τους στρατηγικούς της στόχους. Οι απαιτήσεις από το ΔΑΠΕΕΠ και ΔΕΔΔΗΕ είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης, παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης ενώ από την ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των παρόντων χρηματοοικονομικών καταστάσεων η ομαλή πορεία των εισπράξεων επιβεβαιώνει την ανακτησιμότητα τους.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Κατά τα λοιπά, έχει θέσει αρχές για να διασφαλίσει ότι οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών θα γίνουν σε πελάτες υψηλής πιστωτικής αξιοποιησίας.

(δ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργηθούν από έλλειψη επαρκούς ρευστότητας φροντίζοντας να υπάρχουν πάντα εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση. Οι

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

υπάρχουσες διαθέσιμες αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς, ώστε να αντιμετωπίστει οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Όμιλου ταξινομημένες σε σχετικές περιόδους λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία αναφοράς μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019			
	<1 έτος	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Τραπεζικός δανεισμός	3.000	6.800	5.100	14.900
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.027	-	-	7.027
	10.027	6.800	5.100	21.927

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018			
	<1 έτος	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Τραπεζικός δανεισμός	2.190	6.800	6.800	15.790
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	4.578	-	-	4.578
	6.768	6.800	6.800	20.368

(ε) Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος της άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτει από αιτίες που σχετίζονται με τις διαδικασίες, το προσωπικό του Όμιλου, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και ρευστότητας) όπως αυτές προκύπτουν από νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Λειτουργικοί κίνδυνοι προκύπτουν από το σύνολο των εργασιών του Όμιλου. Στόχος του Όμιλου είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος οικονομικών ζημιών και προσβολής της φήμης του Όμιλου.

Για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου έχουν θεσπιστεί γενικά πρότυπα όπως κατάλληλος διαχωρισμός των καθηκόντων, συμφωνία και παρακολούθηση συναλλαγών, συμμόρφωση με ρυθμιστικές και άλλες νομικές απαιτήσεις κλπ.

(στ) Κίνδυνος Τιμών

Το 2014 υπήρξαν αλλαγές στις υφιστάμενες ταρίφες των εν λειτουργία έργων βάσει ημερομηνίας σύνδεσης του έργου, την ισχύ, την τεχνολογία και το εάν το έργο θεωρείται «με ενίσχυση» ή «χωρίς ενίσχυση». Με το Νόμο 4254/2014, επανακαθορίστηκαν οι τιμές της πωλούμενης στο σύστημα ενέργειας, μεσοσταθμικά κατά 13,9% περίπου. Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της ανωτέρω μείωσης της εγγυημένης τιμής που επιβλήθηκε σε όλους τους παραγωγός ΑΠΕ, ήταν η μείωση του ελλείματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ. Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε μερικώς από τις παραπάνω μειώσεις και σε συνδυασμό με τα μέτρα που υιοθετήθηκαν με το νόμο 4414/2016 για τον τρόπο χρηματοδότησης του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ, εκτιμάται ότι το έλλειμμα του ειδικού λογαριασμού θα εξαλειφθεί πλήρως και κατά συνέπεια η Εταιρεία δεν εκτιμά ότι είναι πιθανή η περαιτέρω μείωση των εγγυημένων τιμών που εισπράττουν για την παραγωγή ΑΠΕ.

(ζ) Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Όμιλος παραμένει εκτεθειμένος στις βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των ανεμολογικών και υδρολογικών δεδομένων, κάτι όμως που δεν επηρεάζει τη μακροχρόνια αποδοτικότητα των έργων του, καθώς για την υλοποίηση των επενδύσεων του προτιγούνται εκτεταμένες μελέτες που αφορούν στη μακρόχρονη συμπεριφορά των παραπάνω δεδομένων.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Όμιλου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης, καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Όμιλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται συντηρητικά τη διάρθρωση του κεφαλαίου του με το δείκτη μόχλευσης, όπως προκύπτει από τη σχέση καθαρού δανεισμού προς το σύνολο του απασχολούμενου κεφαλαίου (καθαρός δανεισμός πλέον ίδια κεφάλαια). Η πολιτική του Όμιλου είναι να διατηρήσει το δείκτη μόχλευσης σε τέτοια επίπεδα που να τον καθιστούν υψηλού επιπέδου φερεγγυότητας.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Συνολικός δανεισμός	14.900	15.790
Μείον: Χρηματικά διαθέσιμα	(28.761)	(42.408)
Καθαρός δανεισμός	(13.861)	(26.618)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	133.472	141.135
Σύνολο απασχολούμενου κεφαλαίου	119.611	114.517
Συντελεστής μόχλευσης	-11,59%	-23,24%

Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων κατατάσσονται στα παρακάτω διαφορετικά επίπεδα, σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές μεθόδους αποτίμησης, ως εξής:

Επίπεδο 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: δεδομένα, εκτός των τιμών αγοράς που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 και είναι παρατηρήσιμα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (π.χ. τιμές) είτε έμμεσα (π.χ. εξαχθέντα από τιμές).

Επίπεδο 3: δεδομένα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δε βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (μη παρατηρήσιμες μετρήσεις που βασίζονται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις).

Εάν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης εντάσσονται σε διαφορετικά επίπεδα της ιεράρχησης εύλογων αξιών, τότε η επιμέτρηση της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο σύνολό της στο ίδιο επίπεδο της ιεράρχησης με το χαμηλότερον επιπέδου δεδομένο που είναι σημαντικό για ολόκληρη την επιμέτρηση. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τυχόν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών στο τέλος της περιόδου σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εντός της οποίας συντελέστηκε η αλλαγή. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί μεταφορές μεταξύ επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Η εύλογη αξία των βραχυπρόθεσμων πελατών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες.

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις, παραδοχές και αξιολογικές κρίσεις προκειμένου να επιλέξει τις καταλληλότερες λογιστικές αρχές σε σχέση με τη μελλοντική εξέλιξη γεγονότων και συναλλαγών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανακλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης σε σχέση με το επίπεδο/ύγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις. Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, έχουν ως κάτισθι:

(α) Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις: Εφαρμόζοντας από 1 Ιανουαρίου 2018, το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 9, η Διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Όμιλου και προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε μελλοντικές εκτιμήσεις και γεγονότα. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη σημείωση 2.9.

(β) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος: Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση, πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους και αναγνώριση μελλοντικών φορολογικών ωφελειών. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος ενδέχεται να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωριθεί στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

(γ) Συντελεστές απόσβεσης: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Όμιλου αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωή τους. Αυτές οι υπολειπόμενες ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να καθορίσουν κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες. Οι πραγματικές ωφέλιμες ζωές των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ενδέχεται να διαφοροποιηθούν από παράγοντες όπως η τεχνολογική καινοτομία και τα προγράμματα συντήρησης.

(δ) Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος: Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη έναντι των σχετικών υποχρεώσεων του για αποξήλωση του τεχνικού εξοπλισμού των αιολικών πάρκων και αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου που απορρέουν από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία ή από δεσμευτικές πρακτικές του Όμιλου. Η πρόβλεψη για αποκατάσταση περιβάλλοντος αντανακλά την παρούσα αξία (βάσει του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου) της υποχρέωσης αποκατάστασης κατά την ημερομηνία αναφοράς. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη Σημείωση 19.

(ε) Εκτίμηση ωφέλιμης ζωής των αιολικών πάρκων: Ο Όμιλος υπολογίζει αποσβέσεις για τα αιολικά πάρκα του σύμφωνα με την εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής τους. Ο Όμιλος επανεξετάζει περιοδικά την εν λόγω εκτίμηση, προκειμένου η ωφέλιμη ζωή των πάρκων να ανταποκρίνεται στα τρέχοντα δεδομένα Ο Όμιλος της Iberdrola, στον οποίο ανήκει ο Όμιλος X. Ρόκας ΑΒΒΕ, βάσει μιας εξειδικευμένης τεχνικής μελέτης που πραγματοποιήσει και αξιοποιώντας την εμπειρία του στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην αρχή της χρήσης 2016, επανεκτίμησε την ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων και προχώρησε σε αύξηση της ωφέλιμης ζωής, σε έργα που έχουν εγκατασταθεί ανεμογεννήτριες με ισχύ εκάστης ανεμογεννήτριας μεγαλύτερη του 1MW ανά WTG και σε συγκεκριμένες κατηγορίες παγίων, από 25 σε 40 χρόνια. Ειδικότερα, η ανωτέρω τροποποίηση επηρεάζει τους πύργους, τις βάσεις, τις εργασίες διασύνδεσης των υποσταθμών και τα έργα πολιτικού μηχανικού. Ο Όμιλος υιοθετώντας την ανωτέρω μελέτη, η οποία έχει εφαρμογή στα ελληνικά δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού των πάρκων του δυο και τους λοιπούς νομικούς περιορισμούς (περιβαλλοντικές άδειες, διάρκεια άδειας παραγωγής, διάρκεια άδειας λειτουργίας και δικαιώματα ιδιοκτησίας) προχώρησε στην αλλαγή της ωφέλιμης ζωής των εν λόγω παγίων στα αιολικά πάρκα, όπου αυτό ήταν εφαρμόσιμο. Τα αιολικά πάρκα, τα οποία διαθέτουν ανεμογεννήτριες τέτοιας ισχύος και συνεπώς επηρεάστηκαν από την ανωτέρω επαναξιολόγηση είναι τα αιολικά πάρκα Κέρβερος, Πατριάρχης και Αραχναίο. Για τα αιολικά πάρκα της Αγίας Άννας στην Κύπρο, το οποίο επίσης διαθέτει ανεμογεννήτριες ισχύος μεγαλύτερης του 1MW, ο Όμιλος δεν προχώρησε σε αλλαγή της ωφέλιμης ζωής καθότι υφίστανται νομικοί περιορισμοί αναφορικά με την περίοδο ισχύος της άδειας παραγωγής και λειτουργίας καθώς και τις συνιδέσμους χρήσης γης. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Όμιλου, η οποία βασίζεται στην ίδια μελέτη, η ωφέλιμη ζωή των λοιπών παγίων, τα οποία απαρτίζουν τα εν λόγω πάρκα, συνεχίζει να ανέρχεται σε 25 χρόνια και ανταποκρίνεται στα τρέχοντα δεδομένα. Επιπλέον, η ωφέλιμη ζωή των λοιπών αιολικών πάρκων συνεχίζει να ανέρχεται σε 25 χρόνια ύστερα από την αλλαγή που επήλθε σε αυτή (από 20 σε 25), κατά τη διάρκεια προηγούμενων χρήσεων, λόγω επιμήκυνσης της ζωής λειτουργίας τους ως αποτέλεσμα ενός προγράμματος βελτιστηρίου συντήρησης. Επισημαίνεται επίσης ότι, σύμφωνα με τον Ν. 4254/2014, για όλους τους σταθμούς ΑΠΕ οι οποίοι λειτουργούν για λιγότερο από 12 χρόνια, με σημείο αναφοράς της 1η Ιανουαρίου 2014, επεκτείνεται αυτοδίκαια η σύμβαση πώλησης κατά 7 χρόνια και για ίσο χρόνο οι απαιτούμενες άδειες παραγωγής και λειτουργίας και για εγκατεστημένη ισχύ ίση με την ισχύ κατά την 1η Ιανουαρίου 2014.

(στ) Απομείωση ενσώματων παγίων στοιχείων: Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του Όμιλου ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (Cash Generating Unit – CGU) και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση ορισμένων εκτιμήσεων. Νέες πληροφορίες που μπορεί να προκύψουν ενδέχεται να έχουν επίδραση στην εκτίμηση της Εταιρείας. Για τον έλεγχο απομείωσης των ενσώματων παγίων στοιχείων βλέπε Σημείωση 5. Για τον προσδιορισμό της καθαρής τιμής πώλησης, ο Όμιλος συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(ζ) Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού: Στο τέλος κάθε χρήσης, ο Όμιλος αξιολογεί εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα στοιχεία ενεργητικού του. Λόγω αυτής της αξιολόγησης, και παρότο γεγονός ότι τα χαρτοφυλάκια έργων αιολικής ενέργειας έχουν τις απαραίτητες άδειες για να αναπτυχθούν, λόγω των μακροοικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα, ο Όμιλος αναγνώρισε σε προηγούμενες χρήσεις ισόποση πρόβλεψη ύψους €5.841 για τα συγκεκριμένα έργα που δε θα αναπτυχθούν βραχυπρόθεσμα/μεσοπρόθεσμα, επιβαρύνοντας ισόποσα τα αποτελέσματα και την καθαρή του θέση. Στη χρήση 2018, ο Όμιλος εκτίμησε ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι συνθήκες οι οποίες οδήγησαν στη διενέργεια της ανωτέρω πρόβλεψης και επιπλέον ότι δεν υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας περαιτέρω πρόβλεψης, καθώς δεν έχουν πραγματοποιηθεί κατά την τελευταία διετία δαπάνες ανάπτυξης τέτοιων έργων. Στη χρήση 2019 ο Όμιλος αποφάσισε να προχωρήσει στην κατασκευή τριών αιολικών πάρκων στα Σαρακατσανάκια στη Θράκη - 4MW, στο Πυργάρι στη Στερεά Ελλάδα - 16MW και στο Μικρόν Όρος στη Θράκη - 32MW. Υπό αυτό το πρίσμα ο Όμιλος προχώρησε στον αντιλογισμό της πρόβλεψης που είχε σχηματίσει για τα συγκεκριμένα έργα ύψους €663.

(η) Εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των κατασκευαστικών συμβάσεων έργων: Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης για την αναγνώριση των εσόδων από τις κατασκευαστικές συμβάσεις έργων. Η μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί από τη Διοίκηση της Εταιρείας να προβεί σε εκτιμήσεις αναφορικά με τον προϋπολογισμό του κόστους εκτέλεσης των έργων και συνεπώς του μικτού αποτελέσματος, την ανάκτηση των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες ή από κόστη καθυστέρησης/επιτέλχυσης του έργου, την επίδραση που έχουν οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου στο περιθώριο κερδοφορίας του έργου, την ολοκλήρωση των προκαθορισμένων ορόσημων εντός του χρονοδιαγράμματος, και τις προβλέψεις για ζημιογόνα έργα. Η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τις διαθέσιμες πληροφορίες της αναφορικά με την πορεία των έργων και αναθεωρεί τα προϋπολογιστικά στοιχεία του κόστους όπου κρίνεται απαραίτητο.

(θ) Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος: Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης σε προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία αναφοράς των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ τη χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί, ή, η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων ενεργητικού εμπεριέχει εκτιμήσεις αναφορικά με την ανακτησιμότητά τους και ειδικότερα, η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών απαιτεί από τη Διοίκηση της Εταιρείας τη διενέργεια εκτιμήσεων αναφορικά με την μελλοντική πραγματοποίηση επαρκών φορολογικών κερδών, τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτησή τους και ανά φορολογικό καθεστώς στο οποίο δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Για τις θυγατρικές εταιρείες Ρόκας Κατασκευές ABEE, Ρόκας Αιολική Θράκη III ABEE και Ρόκας Υδροηλεκτρική ABEE ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους ενεργητικού, καθότι δεν θεωρείται πιθανό ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη για τις συγκεκριμένες εταιρίες έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Ως εκ τούτου ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει μελλοντική φορολογική αφέλεια επί των φορολογικών τους ζημιών οι οποίες, κατά την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση αντίστοιχα, αναλόνται ως κάτωθι:

Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες
(ποσά σε χιλ. €)

	Στις	Στις
	31 Δεκεμβρίου 2019	31 Δεκεμβρίου 2018
Εταιρεία του Ομίλου		
ΡΟΚΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ABEE	7.349	7.735
ΡΟΚΑΣ ΑΙΟΛΙΚΗ ΘΡΑΚΗ III ABEE	44	36
ΡΟΚΑΣ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ABEE	52	45
Σύνολο	7.445	7.816

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

	Γήπεδα & Κτίρια	Μηχανήματα, Μεταφορικά Μέσα & Λοιπός Εξοπλισμός	Πάγια υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος				
Την 1 Ιανουαρίου 2018	84.695	281.821	8.109	374.625
Προσθήκες	12	454	1.399	1.865
Επανεκτίμηση πρόβλ. αποκατάστασης περιβ/ντος	-	(1.921)	-	(1.921)
Μεταφορές από πάγια υπό εκτέλεση	222	1.026	(1.248)	-
Πωλήσεις / Καταστροφές / Μειώσεις	-	(635)	(175)	(810)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	84.929	280.745	8.085	373.759
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Την 1 Ιανουαρίου 2018	(43.930)	(148.895)	(6.726)	(199.551)
Προσθήκες	-	-	-	-
Πωλήσεις / Καταστροφές / Μειώσεις	-	360	164	524
Αποσβέσεις χρήσεως	(3.377)	(7.704)	-	(11.081)
Πρόβλεψη απομείωσης παγίων	(175)	-	-	(175)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	(47.482)	(156.239)	(6.562)	(210.283)
Κόστος				
Την 1 Ιανουαρίου 2019	84.929	280.745	8.085	373.759
Προσθήκες	-	563	11.192	11.755
Επανεκτίμηση πρόβλ. αποκατάστασης περιβ/ντος	-	5.914	-	5.914
Μεταφορές από πάγια υπό εκτέλεση	293	1.473	(1.766)	-
Μεταφορά σε συσ. αποσβέσεις	-	-	(58)	(58)
Πωλήσεις / Καταστροφές / Μειώσεις	-	(55)	(29)	(84)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	85.222	288.640	17.424	391.286
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Την 1 Ιανουαρίου 2019	(47.482)	(156.239)	(6.562)	(210.283)
Προσθήκες	-	-	-	-
Πωλήσεις / Καταστροφές / Μειώσεις	-	37	-	37
Αποσβέσεις χρήσεως	(2.082)	(8.816)	-	(10.898)
Μεταφορές	1.281	(1.281)	-	-
Μεταφορά από κόστος	-	-	58	58
Αντιλογισμός πρόβλεψης απομείωσης παγίων	123	-	663	786
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	(48.160)	(166.299)	(5.841)	(220.300)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία				
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	37.447	124.506	1.523	163.476
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	37.062	122.341	11.583	170.986

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου.

Στην κατηγορία «Γήπεδα & Κτίρια» περιλαμβάνεται το αναπόσβεστο κόστος των πύργων και των λοιπών δομικών στοιχείων των αιολικών πάρκων (βάσεις, κόστος έργων υποδομής, κλπ). Επίσης, στην κατηγορία «Μηχανήματα, Μεταφορικά Μέσα & Λοιπός Εξοπλισμός» περιλαμβάνεται το αναπόσβεστο κόστος των ανεμογεννητριών και του λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού που απαιτείται για τη λειτουργία ενός αιολικού πάρκου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική των αξιών μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Κατά την τρέχουσα χρήση, διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (γηπέδων, κτιριακών εγκαταστάσεων και βελτιώσεων γης) που η Μητρική Εταιρεία X.ΡΟΚΑΣ ΑΒΒΕ κατέχει στην ιδιοκτησία της κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 στο Χαλάνδρι (κτίριο γραφείων) και την Ελευσίνα (αποθηκευτικός χώρος), σύμφωνα με το ΔΔΠ 36. Προς τον σκοπό αυτό, ανατέθηκε σε ανεξάρτητο εκτιμητή η εκπόνηση σχετικής μελέτης αναφορικά με την εκτίμηση της εύλογης αξίας (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13) των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα Διεθνή Αναγνωρισμένα Πρότυπα Εκτιμήσεων (International Valuation Standards – IVS) καθώς και τις οδηγίες της IVSC (International Valuation Standards Committee). Η εύλογη αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων προσδιορίσθηκε, σταθμίζοντας τις αξίες οι οποίες προέκυψαν από την εφαρμογή της κάθε μεθόδου, για τα μεν ακίνητα στο Χαλάνδρι, με τη μέθοδο της Προσέγγισης της Αγοράς (Sales Comparison Approach – Market Approach) και τη μέθοδο της Προσέγγισης της Προσόδου (Income Capitalisation Approach), για τα δε ακίνητα στην Ελευσίνα, με τη μέθοδο της Προσέγγισης της Αγοράς (Sales Comparison Approach – Market Approach) και τη μέθοδο της Προσέγγισης του Κόστους (Cost Approach). Από τον έλεγχο δεν προέκυψε απομείωση για τα ανωτέρω ακίνητα (χρήση 2018: απομείωση συνολικού ποσού €2, την οποία και ο Όμιλος αναγνώρισε άμεσα στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 20)).

Επιπλέον, ο Όμιλος κατά την τρέχουσα χρήση, διενέργησε έλεγχο απομείωσης των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (κτιριακών εγκαταστάσεων, βελτιώσεων γης και μηχανολογικού εξοπλισμού) που η θυγατρική εταιρεία ΡΟΚΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΒΒΕ κατέχει στην ιδιοκτησία της κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 στην Τρίπολη, σύμφωνα με το ΔΔΠ 36. Προς τον σκοπό ανέθεσε οριών σε ανεξάρτητο εκτιμητή την εκπόνηση σχετικής μελέτης αναφορικά με την εκτίμηση της εύλογης αξίας (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13) των εν λόγω ενσώματων περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα Διεθνή Αναγνωρισμένα Πρότυπα Εκτιμήσεων (International Valuation Standards – IVS) καθώς και τις οδηγίες της IVSC (International Valuation Standards Committee). Η εύλογη αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων προσδιορίσθηκε με τη μέθοδο της Προσέγγισης του Κόστους (Cost Approach), καθώς τα εκτιμώμενα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν εξειδικευμένα βιομηχανικά πάγια για τα οποία, λόγω της φύσης τους, δεν είναι εφικτό να εντοπισθούν ικανοποιητικά συγκριτικά στοιχεία. Από τον έλεγχο δεν προέκυψε απομείωση για τα ανωτέρω ακίνητα. Μάλιστα η θυγατρική εταιρεία προέβη και στην αντιστροφή μέρους (€123) της πρόβλεψης απομείωσης που είχε σχηματίσει την προηγούμενη χρήση (χρήση 2018: απομείωση συνολικού ποσού €173), την οποία ο Όμιλος αναγνώρισε άμεσα στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 20).

Στα «Πάγια υπό εκτέλεση» περιλαμβάνονται δαπάνες σε έργα που αναπτύσσει η Μητρική Εταιρεία για λογαριασμό των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Στο τέλος κάθε χρήσης, ο Όμιλος αξιολογεί εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού του. Λόγω αυτής της αξιολόγησης, και παρά το γεγονός ότι τα χαρτοφυλάκια έργων αιολικής ενέργειας έχουν τις απαραίτητες άδειες για να αναπτυχθούν, λόγω των μακροοικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα, ο Όμιλος σε προηγούμενες χρήσεις αναγνώρισε ισόποση πρόβλεψη ύψους €5.841 για τα συγκεκριμένα έργα που δε θα αναπτυχθούν βραχυπρόθεσμα/μεσοπρόθεσμα, επιβαρύνοντας ισόποσα τα αποτελέσματα και την καθαρή του θέση. Στη χρήση 2018, ο Όμιλος εκτίμησε ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι συνθήκες οι οποίες οδήγησαν στη διενέργεια της ανωτέρω πρόβλεψης και επιπλέον ότι δεν υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας περαιτέρω πρόβλεψης, καθώς δεν έχουν πραγματοποιηθεί κατά την τελευταία διετία δαπάνες ανάπτυξης τέτοιων έργων. Επιπρόσθετα στη χρήση 2019 ο Όμιλος αποφάσισε να προχωρήσει στην κατασκευή τριάντα αιολικών πάρκων στα Σαρακατασανάκια στη Θράκη - 4MW, στο Πυργάρι στη Στερεά Ελλάδα - 16MW και στο Μικρόν Όρος στη Θράκη - 32MW). Υπό αυτό το πρίσμα ο Όμιλος προχώρησε στον αντιλογισμό της πρόβλεψης που είχε σχηματίσει για τα συγκεκριμένα έργα ύψους €663 (Σημ. 20).

Οι αποσβέσεις έχουν χρεωθεί στην Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως εξής:

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Κόστος πωληθέντων (Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος)	10.128	10.303
Έξοδα διάθεσης (Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος)	19	11
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας (Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος)	751	767
(Σημ. 21)	10.898	11.081

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

6. Επενδύσεις σε ακίνητα

Η κίνηση των επενδύσεων σε ακίνητα παρουσιάζεται παρακάτω:

	Στις	Στις
	<u>31 Δεκεμβρίου 2019</u>	<u>31 Δεκεμβρίου 2018</u>
Υπόλοιπο έναρξης χρήστης	718	1.706
Μειώσεις	-	(748)
Υποτίμηση	-	(131)
Αποσβέσεις χρήσεως (Σημ. 21)	-	(109)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	718	718

Το υπόλοιπο των «Επενδύσεων σε ακίνητα» στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ύψους €1.706 αφορά σε γήπεδα και κτίρια (δύο πολυκατοικίες ιδιοκτησίας της θυγατρικής εταιρείας ΡΟΚΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΒΕΕ στην Τρίπολη), για τα οποία η πρόθεση της Διοίκησης από το 2013 ήταν να πουληθούν, εφόσον υπήρξε αγοραστικό ενδιαφέρον. Σύμφωνα με την από 21 Δεκεμβρίου 2018 απόφαση του Δ.Σ. της εν λόγω θυγατρικής εταιρείας, αποφασίστηκε η κατεδάφιση των ανωτέρω δύο πολυκατοικιών, οι οποίες βρίσκονται στην Τρίπολη, καθότι κρίνεται πλέον οικονομικά ασύμφορη η διατήρηση των ανωτέρω ακινήτων. Επομένως το υπόλοιπο των «Επενδύσεων σε ακίνητα» στις 31 Δεκεμβρίου 2018, όπως και στις 31 Δεκεμβρίου 2019 διαμορφώθηκε σε €718 και αφορά μόνο στα οικόπεδα των κατεδαφιστέων πολυκατοικιών, για τα οποία πρόθεση της Διοίκησης εξακολουθεί να είναι η πώλησή τους.

Τα επενδυτικά ακίνητα ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης των συγκεκριμένων επενδυτικών ακινήτων σύμφωνα με το ΔΔΠ 36. Προς τον σκοπό αυτό ο Όμιλος ανέθεσε σε ανεξάρτητο εκτιμητή την εκπόνηση σχετικής μελέτης αναφορικά με την εκτίμηση της εύλογης αξίας (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13) των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα Διεθνή Αναγνωρισμένα Πρότυπα Εκτιμήσεων (International Valuation Standards – IVS) καθώς και τις οδηγίες της IVSC (International Valuation Standards Committee). Η εύλογη αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων προσδιορίσθηκε με τη μέθοδο της Προσέγγισης της Αγοράς (Sales Comparison Approach – Market Approach), καθώς τα εκτιμώμενα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν οικιστικά ακίνητα εντός οργανωμένης αγοράς, για την οποία εντοπίσθηκε ικανοποιητικός αριθμός παρόμοιων συγκριτικών στοιχείων. Από τον έλεγχο δεν προέκυψε απομείωση για τα ανωτέρω ακίνητα (κατά τη χρήση 2018 προέκυψε απομείωση συνολικού ποσού €131 για τα ανωτέρω ακίνητα την οποία και ο Όμιλος αναγνώρισε άμεσα στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 20)).

7. Δικαιώματα χρήσης παγίων

Τα δικαιώματα χρήσης παγίων που αναγνωρίστηκαν συνεπεία της πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 (Σημείωση 2.2.1) καθώς και η κίνησή τους κατά τη χρήση 2019 παρατίθενται στη συνέχεια:

	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Μεταφορικά Μέσα	Σύνολο
Κόστος				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	-	-	-	-
Επίδραση του ΔΠΧΑ 16	<u>1.151</u>	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>1.208</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 (μετά την επίδραση του ΔΠΧΑ 16)	<u>1.151</u>	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>1.208</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>1.151</u>	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>1.208</u>
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	-	-	-	-
Αποσβέσεις χρήσης (Σημ. 21)	<u>-79</u>	<u>-11</u>	<u>-19</u>	<u>-109</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>-79</u>	<u>-11</u>	<u>-19</u>	<u>-109</u>
Καθαρή αναπόσβεση αξία				
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	-	-
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>1.072</u>	<u>17</u>	<u>10</u>	<u>1.099</u>

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

8. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Πελάτες	27.858	27.551
Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	1.306	491
Χρεώστες διάφοροι	6.511	4.631
Έξοδα επόμενων χρήσεων και έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	2.605	1.837
Προκαταβολές προμηθευτών	368	572
Λοιπά	8	15
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	38.656	35.097
Μείον πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες	(4.135)	(4.135)
Μείον πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες	(2.804)	(2.804)
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	31.717	28.158
Δοσμένες εγγυήσεις & λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	34	32
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	34	32

Οι παραπάνω αξίες αντικατοπτρίζουν ταυτόχρονα τις εύλογες αξίες των απαιτήσεων αυτών.

Το κονδύλι «Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων» ύψους €1.306 αφορά σε ενεχυριασμένη τραπεζική κατάθεση από την Τράπεζα Eurobank Ergasias Ανόνυμη Εταιρεία, βάσει σχετικής σύμβασης ενεχυριάσεως προθεσμιακής κατάθεσης με τη μητρική εταιρεία προκειμένου να χορηγηθεί στη θυγατρική εταιρεία Ρόκας Κατασκευές ABEE, σύμβαση πιστώσεως από την ανωτέρω τράπεζα. Στις 26 Μαρτίου 2020 η Ρόκας Κατασκευές ABEE προχώρησε στην αποπληρωμή του ανωτέρω τραπεζικού δανεισμού, οπότε και αποδεσμεύτηκε η σχετική ενεχυριασμένη τραπεζική κατάθεση.

Οι χρεώστες διάφοροι αφορούν κυρίως στη Μητρική Εταιρεία και σχετίζονται με απαιτήσεις από φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) συμψηφιστέο στην επόμενη χρήση, παρακρατούμενο φόρο εισοδημάτων από τόκους και παρακρατούμενο φόρο μερισμάτων έναντι του οποίου, στις 31 Δεκεμβρίου 2014, ο Όμιλος προέβη σε σχηματισμό πρόβλεψης επισφαλούς απαίτησης ύψους €946. Η Διοίκηση της Εταιρείας προέβη στο σχηματισμό της εν λόγω πρόβλεψης, καθώς οι φορολογικές αρχές, μέσω της έκδοσης οριστικής έκθεσης ελέγχου, δεν αποδέχθηκαν τα αιτήματά της για επιστροφή του σχετικού παρακρατούμενου φόρου. Επιπλέον, ο Όμιλος σχημάτισε στις 31 Δεκεμβρίου 2014 πρόβλεψη καταβολής φόρου εισοδήματος ύψους €1.858, καθώς στην ίδια έκθεση φορολογικού ελέγχου καταλογίστηκαν επιπρόσθετοι φόροι, οι οποίοι σχετίζονται με τη διανομή αφορολόγητων αποθεματικών και παρακρατηθέντα φόρο σε διανεμόμενα μερίσματα. Η Διοίκηση της Εταιρείας, έπειτα από ενδελεχή και τεκμηριωμένη εξέταση των εναλλακτικών τρόπων αντιμετώπισης, αποφάσισε να εισαχθεί στη ρύθμιση οφειλής βάσει του Ν.4321/2015, με απαλλαγή προσανξήσεων, καταβάλλοντας εντός του 2015 το συνολικό ποσό των καταλογισθέντων φόρων ύψους €1.858 και διεκδικώντας παράλληλα δικαστικά την επιστροφή των ανωτέρω ποσών, καθώς και την είσπραξη της απαίτησης των €946 από παρακρατούμενο φόρο διανεμόμενων μερισμάτων. Παράλληλα ο Όμιλος, κατά τη διάρκεια της χρήσης 2015, σε συνέχεια της καταβολής του ανωτέρω ποσού των €1.858 και της απόφασής του να διεκδικήσει δικαστικά την επιστροφή του, προέβη στην αναγνώριση σχετικής απαίτησης, η οποία ομοίως περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρεώστες Διάφοροι» και ταυτόχρονα στο σχηματισμό ισόποσης πρόβλεψης, που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες», καθώς κρίθηκε ως αβέβαιη η έκβαση της υπόθεσης κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Στις 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος επανεκτίμησε την ανάγκη ύπαρξης της εν λόγω πρόβλεψης και έκρινε ότι δεν έχουν συντελεστεί αλλαγές στις συνθήκες που συνετέλεσαν στην αναγκαιότητα σχηματισμού της, καθώς εξακολουθεί να εκτιμάται ως αβέβαιη η έκβαση της συγκεκριμένης υπόθεσης.

Επιπρόσθετα, οι χρεώστες διάφοροι περιλαμβάνουν απαίτηση επιστροφής ΦΠΑ της θυγατρικής εταιρείας Ρόκας Κατασκευές ABEE ύψους €226 (2018: €276) από το Ελληνικό Δημόσιο και λοιπές απαιτήσεις της εν λόγω θυγατρικής από το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €39 (2018: €39).

Ποσό ύψους €1.540 (2018: €1.540), το οποίο περιλαμβάνεται στα «Έξοδα επόμενων χρήσεων και έσοδα χρήσεως εισπρακτέα», αφορά σε πρόβλεψη εσόδου της θυγατρικής εταιρείας Ρόκας Κατασκευές ABEE από την παράδοση, τον Σεπτέμβριο του 2017, ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, στα πλαίσια της προσήκουνσας εκπλήρωσης των συμβατικών της υποχρεώσεων, για το έργο της προμήθειας 2 γερανογεφυρών, βάσει σχετικής σύμβασης που έχει υπογραφεί με την εταιρεία Valori S.c.a.r.l. Consorzio Stabile κατά τη διάρκεια του έτους 2015.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες αναλύεται ως εξής:

	<u>Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις</u>
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	(4.497)
Αντιστροφή πρόβλεψης (Σημ. 18)	362
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	(4.135)
Επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης	-
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>(4.135)</u>

Οι παραπάνω αξίες αντικατοπτρίζουν ταυτόχρονα τις εύλογες άξιες των απαιτήσεων αυτών.

Η χρονολογική ενηλικίωση των υπολοίπων πελατών, μειωμένη κατά την πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες, κατά την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση, έχει ως εξής

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	4.945	4.949
Είναι σε καθυστέρηση, αλλά δεν είναι απομειωμένα:		
<30 ημέρες	3.927	5.817
31 - 60 ημέρες	3.440	5.621
61 - 90 ημέρες	5.094	5.574
91 - 120 ημέρες	5.781	919
>120 ημέρες	536	536
	<u>23.723</u>	<u>23.416</u>

Ο λογαριασμός «Πελάτες» δεν είναι τοκοφόρος και οι συνήθεις συμβατικοί όροι διακανονισμού είναι 30 ημέρες.

Το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων από «Πελάτες» προέρχεται από πωλήσεις ηλεκτρικού ρεύματος του Ομίλου που διενεργούνται προς το ΔΕΔΔΗΕ και το ΔΑΠΕΕΠ (πρώην ΛΑΓΗΕ), που είναι φορείς δημοσίου ενδιαφέροντος, και παρά το γεγονός ότι κάποιες απαιτήσεις από το ΔΕΔΔΗΕ και το ΔΑΠΕΕΠ (πρώην ΛΑΓΗΕ) είναι σε καθυστέρηση, η Διοίκηση της Εταιρείας, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε μελλοντικές εκτιμήσεις και γεγονότα, εκτιμάει ότι προς το παρόν παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης. Επισημαίνεται πως από την ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των παρόντων Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων η ομαλή πορεία των εισπράξεων επιβεβαιώνει την ανακτησιμότητα τους.

9. Αποθέματα

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Α & Β' Ύλες	1.233	1.234
Παραγωγή σε εξέλιξη	732	732
Ανταλλακτικά	1.198	1.228
	<u>3.163</u>	<u>3.194</u>
Μείον υποτίμηση αποθεμάτων	(1.901)	(1.737)
	<u>1.262</u>	<u>1.457</u>

Το κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο στο «κόστος πωληθέντων» ανήλθε σε €163 (31 Δεκεμβρίου 2018: €142) (Σημ. 21).

Τα ανταλλακτικά αφορούν σε απόθεμα ασφαλείας για τα υπάρχοντα αιολικά πάρκα του Ομίλου και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό ή να πουληθούν σε τρίτους. Η Διοίκηση της Εταιρείας, στα πλαίσια της συντηρητικότητας, προβαίνει σε απόσβεση των ανταλλακτικών του Ομίλου χρησιμοποιώντας το μέσο όρο της εναπομένουσας ωφέλιμης διάρκειας ζωής των ανωτέρω πάρκων. Η απόσβεση για τη χρήση ανήλθε σε €164 (2018: €151) και αναγνωρίστηκε ως έξοδο στο «κόστος πωληθέντων».

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων του Ομίλου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	<u>28.761</u>	<u>42.408</u>
	<u>28.761</u>	<u>42.408</u>

Οι παραπάνω αξίες αντικατοπτρίζουν ταυτόχρονα τις εύλογες αξίες αυτών.

Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων του Ομίλου είναι περίπου 0,49%.

Το σύνολο των διαθεσίμων του Ομίλου τηρείται σε Ευρώ.

11. Μετοχικό κεφάλαιο & διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία μετοχών	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	24.160.976	0,50	2,042
Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχής	24.160.976	(0,46)	-
Ακύρωση / διαγραφή μετοχών	(23.535.974)	0,04	-
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	625.002	0,04	78,925

Στις 2 Μαΐου 2019, η Εταιρεία αποφάσισε, με Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της, να προχωρήσει σε μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά €12.055 με επιστροφή μετρητών στους μετόχους, η οποία συντελέστηκε με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών και διαγραφή/ακύρωση μετοχών. Στις 13 Ιουνίου 2019 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1765490, η με αριθμό 3890/19/13/06/2019 απόφαση της Περιφέρειας Αττικής, Π.Ε. Αθηνών Βόρειος Τομέας, με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του άρθρου 5 του καταστατικού της εταιρείας σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της. Την ίδια ημερομηνία καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο το νέο κείμενο καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις του.

Κατόπιν τούτου το σύνολο των μετοχών της Εταιρείας είναι 625.002 μετοχές με ονομαστική αξία €0,04 ανά μετοχή, από τις οποίες οι 83.551 είναι προνομιούχες μετοχές επίσης με ονομαστική αξία €0,04 ανά μετοχή.

Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως πληρωμένες.

Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως πληρωμένες.

Οι προνομιούχες, χωρίς ψήφο, μετοχές έχουν τα εξής προνόμια:

- Από τα κέρδη κάθε χρήσης δίνεται πρώτα στις προνομιούχες και μετά στις κοινές μετοχές το πρώτο μέρισμα που ανέρχεται σε ποσοστό 6% επί της ονομαστικής αξίας της μετοχής.
- Δικαιούνται, ισότιμα με τις κοινές μετοχές, να εισπράττουν πρόσθετο μέρισμα που διανέμεται με οποιαδήποτε μορφή.
- Δικαιούνται σωρευτικού μερίσματος. Δηλαδή, εάν η Εταιρεία σε μία ή περισσότερες χρήσεις δε μοιράσει μέρισμα, ή μοιράσει μέρισμα μικρότερο του προβλεπόμενου (6%) επί της ονομαστικής αξίας των μετοχών, τότε οι προνομιούχες μετοχές θα εισπράξουν το μέρισμα των εν λόγω χρήσεων σωρευτικά από τα κέρδη των επομένων χρήσεων.
- Κατά τη διάλυση ή εκκαθάριση της Εταιρείας αποδίδεται προνομιακά στους προνομιούχους μετόχους το μετοχικό κεφάλαιο που έχουν καταβάλει και παράλληλα συμμετέχουν ισότιμα με τους κατόχους κοινών μετοχών στο προϊόν της εκκαθάρισης, κατά το ποσό που αυτό υπερβαίνει το συνολικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

12. Λοιπά αποθεματικά

Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Έκτακτα & λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Την 1η Ιανουαρίου 2018	12.146	12.629	4.609
Σχηματισμός αποθεματικών	21	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	(4.612)	-
Λοιπές μεταβολές χρήσης	-	-	-
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	12.167	8.017	4.609
Σχηματισμός αποθεματικών	20	1.618	-
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	(1.696)	-
Λοιπές μεταβολές χρήσης	-	-	-
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	12.187	7.939	4.609
			24.735

Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με την ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα καθαρά κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν τουλάχιστον το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου. Κατά τη διάρκεια της ζωής των εταιρειών του Ομίλου απαγορεύεται η διανομή του τακτικού αποθεματικού.

Αφορολόγητα Αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτά αφορούν σε μη διανεμηθέντα κέρδη τα οποία απάλλασσονται της φορολογίας βάσει ειδικών διατάξεων αναπτυξιακών νόμων (υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους) και υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους. Εξαιρέση αποτελούν τα αποθεματικά που σχηματίστηκαν από τις διατάξεις του Ν.2238/1994, στα οποία βάσει του Ν.4172/2013 επιβάλλεται φορολόγηση.

Οι προσθήκες της χρήσης στα «Αφορολόγητα αποθεματικά» αφορούν σε έσοδα της Εταιρείας από μερίσματα που έλαβε από τις θυγατρικές εταιρείες ROKAS AEOLIKI CYPRUS LTD και ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ - ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ κατά τη χρήση 2018, τα οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 του Ν.4172/2013, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος και εμφανίζονται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού.

Έκτακτα και Λοιπά Αποθεματικά

Τα αποθεματικά από φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο έσοδα, αφορούν έσοδα από τόκους και τα οποία είναι μη φορολογήσιμα ή έχει γίνει παρακράτηση φόρου στην πηγή. Πέραν των τυχόν προπληρωθέντων φόρων τα αποθεματικά αυτά υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους.

Οι προσθήκες της χρήσης ύψους €20 αφορά την αναλογία του Ομίλου στο τακτικό αποθεματικό που σχημάτισε η θυγατρική εταιρεία ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ - ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ από τα κέρδη της τρέχουσας χρήσης συνολικού ποσού €40.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

13. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Στις	Στις
	<u>31 Δεκέμβριος 2019</u>	<u>31 Δεκέμβριος 2018</u>
Προμηθευτές και λοιπές υποσχετικές	5.311	2.488
Προκαταβολές πελατών	30	30
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	27	14
Δεδουλευμένα έξοδα	823	985
Έσοδα επομένων χρήσεων	-	-
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	492	736
Λοιπές υποχρεώσεις	<u>344</u>	<u>325</u>
	<u>7.027</u>	<u>4.578</u>

Οι παραπάνω αξίες αντικατοπτρίζουν ταυτόχρονα τις ενδογεις άξιες των υποχρεώσεων αυτών.

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές και λοιπές υποσχετικές» δεν είναι τοκοφόρος και συνήθως διακανονίζεται σε 30-120 ημέρες.

Οι λοιπές υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόρος λογαριασμός και συνήθως διακανονίζονται σε 30 ημέρες.

14. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Τα υπόλοιπα των υποχρεώσεων μισθώσεων και οι κινήσεις της περιόδου έχουν ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	-
Επίδραση του ΔΠΧΑ 16	1.208
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 (μετά την επίδραση του ΔΠΧΑ 16)	1.208
Χρηματοοικονομικό κόστος (Σημ. 22)	31
Αποπληρωμές	-138
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>1.101</u>
Τρέχον υπόλοιπο	92
Μακροπρόθεσμο υπόλοιπο	1.009

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

15. Δάνεια

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Δάνεια από συγγενείς εταιρείες	11.900	13.600
Μακροπρόθεσμα δάνεια	11.900	13.600
	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Αλληλόχρεος τραπεζικός λογαριασμός	1.300	490
Βραχυπρόθεσμο τμήμα μακροπ/μου δανείου από συγγενή εταιρεία	1.700	1.700
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	3.000	2.190

Οι ημερομηνίες λήξεως του συνόλου των δανείων του Ομίλου είναι οι εξής:

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Έως 1 έτος	3.000	2.190
Μεταξύ 1 και 5 ετών	6.800	6.800
Άνω των 5 ετών	5.100	6.800
Σύνολο δανείων	14.900	15.790

Οι παραπάνω αξίες των δανείων προσεγγίζουν ταυτόχρονα τις εύλογες αξίες τους.

Το πραγματικό μέσο σταθμισμένο επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου στην τρέχουσα χρήση είναι περίπου 2,41% (2018: 2,66%).

Όλα τα δάνεια του Ομίλου έχουν συναφθεί σε Ευρώ.

Στις 20 Νοεμβρίου 2017 η θυγατρική εταιρεία Rokas Aeoliki Cyprus Ltd σύναψε συμφωνία δανεισμού με τη συγγενή εταιρεία Iberdrola Financiacion SAU συνολικού ποσού €17.000. Το δάνειο υπόκειται σε κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με Euribor έξι μηνών συν ένα περιθώριο 2,75% ετησίως. Το δάνειο έχει ορίζοντα αποπληρωμής 10 ετών, το ποσό της δόσης που θα καταβάλλεται ετησίως ανέρχεται σε €1.700 και η τελευταία δόση θα καταβληθεί στις 12 Δεκεμβρίου 2027.

Επιπρόσθετα, την 12η Φεβρουαρίου 2016 η θυγατρική εταιρεία POKAS ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΒΕΕ σύναψε σύμβαση πιστώσεως με την Τράπεζα Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία με όριο πιστώσεως ύψους €1.000. Το εν λόγω ποσό παραχωρήθηκε κατά τη χρήση 2016 από τη μητρική εταιρεία X. Ρόκας ΑΒΕΕ προς την πιστώτρια τράπεζα, προκειμένου να χορηγηθεί το ανωτέρω όριο πιστώσεως στη θυγατρική εταιρεία. Την 10η Ιουνίου 2019 η θυγατρική εταιρεία σύναψε σύμβαση αυξήσεως της προαναφερθείσας πιστώσεως με την Τράπεζα Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία, με την οποία το ανωτέρω όριο πιστώσεως αυξάνεται κατά €300 να διαμορφώνεται σε €1.300. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, το ανεξόφλητο υπόλοιπο της θυγατρικής εταιρείας και το αντίστοιχο ποσό που είχε παραχωρηθεί από τη μητρική εταιρεία X. Ρόκας ΑΒΕΕ είχε διαμορφωθεί σε €1.300. Αναφορικά με την αποπληρωμή του τραπεζικού δανεισμού βλέπε σημείωση 30.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

16. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις έχουν υπολογιστεί χρησιμοποιώντας τον εκάστοτε ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, ο οποίος εφαρμόζεται στις περιόδους που θα διακανονιστούν ή θα ανακτηθούν οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις, και συμψηφίζονται μεταξύ τους, διατηρούντας την υπάρχει εφαρμόσιμο νόμιμο δικαίωμα για το συμψηφισμό φορολογικών απαιτήσεων φόρου εναντίον φορολογικών υποχρεώσεων και όταν ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος σχετίζεται με την ίδια φορολογική αρχή.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, όπως και κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 αντίστοιχα, ο συντελεστής φόρου εισοδήματος στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος ήταν:

- Ελλάδα: 24,00%. (2018: 29,00%). Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, και πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με την παρ. I του άρθρου 58 του Ν. 4172/2013, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. I του άρθρου 22 του Ν. 4646/2019, τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής φορολογούνται με συντελεστή φορολογίας εισοδήματος 24%. Σημειώνεται πως για το 2018 ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν.4579/2018, το οποίο προέβλεπε σταδιακή μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα ετησίως μέχρι να καταλήξει στο 25% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και έπειτα.
- Κύπρος: 12,50% (2018: 12,50%)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναλύονται παρακάτω:

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	532	(19.327)	638	(19.131)
Επιχορηγήσεις	2.041	-	2.751	-
Προβλέψεις	361	-	303	-
Φορολογικές ζημιές	-	-	7	-
Σύνολα προ συμψηφισμών	2.934	(19.327)	3.699	(19.131)
Συμψηφισμοί	(2.402)	2.402	(3.061)	3.061
Σύνολα μετά από συμψηφισμούς	532	(16.925)	638	(16.070)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις του Ομίλου αναμένεται να είναι ανακτήσιμες / πληρωτέες ανάλογα με το χρονικό ορίζοντα (μάκρο- ή βραχυπρόθεσμο) των κονδυλίων επί των οποίων αναγνωρίσθηκαν.

Οι κινήσεις του λογαριασμού αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος αποτυπώθηκαν ως (χρεώσεις) ή πιστώσεις στα αποτελέσματα χρήσης ως ακολούθως:

Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
--	--

Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(302)	1.252
Επιχορηγήσεις	(710)	(1.095)
Προβλέψεις	58	(49)
Φορολογικές ζημιές	(7)	(2)
Σημ. 23	(961)	106

Η κίνηση της αναβαλλόμενης φορολογικής (υποχρέωσης)/απαιτησης παρουσιάζεται στο παρακάτω πίνακα:

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	(15.432)
Αναβαλλόμενος φόρος χρήσης	(961)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	(16.393)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

17. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυτης ή συνταξιοδότησης. Το ποσό της αποζημίωσης εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου κατά το χρόνο της απόλυτης ή συνταξιοδότησης του. Αν ο εργαζόμενος παραμείνει στον Όμιλο μέχρι να συνταξιοδοτηθεί λόγω συμπληρώσεως του εκάστοτε ορίου ηλικίας, δικαιούται ποσού εφάπαξ τουλάχιστον ίσου με το 40% της αποζημίωσης που θα έπαιρνε αν απόλυταν την ίδια μέρα εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις οικείες συλλογικές συμβάσεις. Ο ελληνικός εμπορικός νόμος, προβλέπει ότι οι εταιρείες θα πρέπει να σχηματίζουν πρόβλεψη που αφορά το σύνολο του προσωπικού και τουλάχιστον για την υποχρέωση που δημιουργείται επί αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης (40% τουλάχιστον της συνολικής υποχρέωσης εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις οικείες συλλογικές συμβάσεις). Το πρόγραμμα αυτό δεν είναι χρηματοδοτούμενο.

Τα αποτελέσματα της αναλογιστικής μελέτης κατά την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση αντίστοιχα έχουν ως εξής:

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά τη λήξη της χρήσης	933	699
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	933	699
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	35	39
Χρηματοοικονομικό κόστος	11	11
	46	50
Επιπρόσθετες καθορισμένες παροχές που πληρώθηκαν πέραν των προβλεπόμενων	-	85
Συνολικό έξοδο που επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης	46	135
Επανεκτίμηση ζημιών / (κερδών) που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	188	(22)
Συνολικό ποσό που επιβάρυνε την κατάσταση συνολικού εισοδήματος	234	113
Ανάλυση της υποχρέωσης που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	699	675
Παροχές που πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	(89)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στη κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα αποτελέσματα	46	135
Επανεκτίμηση ζημιών / (κερδών) που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της κατάστασης συνολικού εισοδήματος	188	(22)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της χρήσης	933	699
Αναλογιστικές παραδοχές		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,83%	1,57%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	1,50%
Αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή	13,00 - 21,00	14,00 - 20,00
Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος βάσει του αναθεωρημένου ΔΔΠ 19.		
Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις μεταβολές στην αποζημίωση προσωπικού:		
	<u>Επίδραση 2019</u>	<u>Επίδραση 2018</u>
Παρούσα Αξία Υποχρέωσης	933	699
Παρούσα Αξία Υποχρέωσης με αλλαγή στο προεξοφλητικό επιτόκιο +0,5%	862	644
Παρούσα Αξία Υποχρέωσης με αλλαγή στο προεξοφλητικό επιτόκιο -0,5%	1.011	758
Παρούσα Αξία Υποχρέωσης με αλλαγή στο ποσοστό αύξησης του μισθού +0,5%	1.000	749
Παρούσα Αξία Υποχρέωσης με αλλαγή στο ποσοστό μείωσης του μισθού -0,5%	872	651

Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΒΒΕ
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

18. Επιχορηγήσεις

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	41.742	44.897
Προσθήκες	-	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων (Σημ. 20)	(3.154)	(3.155)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	38.588	41.742

Οι ανωτέρω επιχορηγήσεις αναλύονται ως εξής:

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Μακροπρόθεσμες επιχορηγήσεις	35.434	38.587
Βραχυπρόθεσμες επιχορηγήσεις	3.154	3.155
38.588	41.742	

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 πληρούνται όλοι οι συμβατικοί όροι που σχετίζονται με τις επιχορηγήσεις που έχουν λάβει οι εταιρείες του Ομίλου ενώ υφίστανται και εκκρεμείς αιτήσεις για λήψη επιχορηγήσεων που εξετάζονται από τις αρμόδιες αρχές για έγκριση και χορήγηση.

19. Προβλέψεις

	<u>Περιβαλλοντική αποκατάσταση</u>
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	16.839
Επανεκτίμηση πρόβλεψης λόγω αλλαγής προεξοφλητικού επιτοκίου - Ενσώματες ακιν/σεις (Σημ. 5)	(1.921)
Διαδικασία προεξόφλησης - Απο/τα χρήσης (Σημ. 22)	672
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	15.590
Επανεκτίμηση πρόβλεψης λόγω αλλαγής προεξοφλητικού επιτοκίου - Ενσώματες ακιν/σεις (Σημ. 5)	5.914
Διαδικασία προεξόφλησης - Απο/τα χρήσης (Σημ. 22)	659
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	22.163

Περιβαλλοντική αποκατάσταση

Ο Ομίλος, βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας, έχει την υποχρέωση κατά τη λήξη της άδειας παραγωγής ενός αιολικού πάρκου, και εφόσον εκείνη δεν ανανεωθεί, να αποξηλώσει τον τεχνικό εξοπλισμό που έχει εγκατασταθεί στο πάρκο αυτό και να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο εγκατάστασής του.

Η σχετική πρόβλεψη αφορά στο κόστος αποκατάστασης του εδάφους στο οποίο λειτουργούν τα αιολικά πάρκα του Ομίλου και βασίζεται σε σχετική μελέτη, η οποία επανεξετάζεται σε ετήσια βάση με σκοπό την ακριβέστερη προσέγγιση της μελλοντικής δαπάνης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2019 έγινε επανεκτίμηση των δεδομένων βάσει των οποίων σχηματίστηκε η υπάρχουσα πρόβλεψη λόγω της επανεκτίμησης του συντελεστή προεξόφλησης, με αποτέλεσμα τη αύξηση της πρόβλεψης κατά €5.914. Η πρόβλεψη περιβαλλοντικής αποκατάστασης υπολογίσθηκε με βάση τα προβλεπόμενα κόστη σε τρέχουσες αξίες και προεξοφλήθηκε, για τους οικοπούς της αξιολόγησης, με βάση τους συντελεστές προεξόφλησης που απεικονίζονται ανά αιολικό πάρκο στον παρακάτω πίνακα, σύμφωνα με την απόδοση των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, λαμβάνοντας υπόψη την υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του κάθε πάρκου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

<u>Αιολικό πάρκο</u>	<u>Συντελεστής προεξόφλησης 2019</u>	<u>Συντελεστής προεξόφλησης 2018</u>
Αντια Α	0,64%	3,68%
Αντιά Β	0,84%	4,01%
Μόδι	0,42%	3,36%
Μόδι II	1,76%	4,72%
Μακρυράχη Α	0,64%	3,68%
Μακρυράχη (επέκταση)	2,11%	4,72%
Μακρυράχη Β	0,84%	4,01%
Σκοπιές Α	0,84%	4,01%
Σκοπιές Β	0,84%	4,01%
Μητάτο	1,37%	4,25%
Καλόγηρος	2,00%	4,72%
Κέρβερος	2,44%	5,37%
Πατριάρχης	2,48%	5,37%
Αραχναίο II	2,66%	5,69%
Αλογοράχη	1,76%	4,72%
Κως	1,03%	4,09%
Λέρος	1,03%	4,09%
Αγ. Άννα	1,38%	4,09%

Το ποσό ύψους €660 που έχει επιβαρύνει τα χρηματοοικονομικά έξοδα της χρήσης αντανακλά την επίδραση από την εξέλιξη της διαδικασίας προεξόφλησης (unwinding of the discount effect).

Ως αποτέλεσμα, η σχετική πρόβλεψη ανέρχεται στις 31 Δεκεμβρίου 2019 σε €22.163.

Το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω πρόβλεψης αναμένεται να χρησιμοποιηθεί κατά τη λήξη της άδειας παραγωγής των αιολικών πάρκων και ταυτοχρόνως της ωφέλιμης ζωής των (25 έτη από τη θέση τους σε λειτουργία). Ειδικότερα, για τα αιολικά πάρκα Κέρβερος, Πατριάρχης και Αραχναίο, το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω πρόβλεψης αναμένεται να χρησιμοποιηθεί κατά τη λήξη της προσδιορισθείσας, σε προηγούμενες χρήσεις, ωφέλιμης ζωής τους (40 έτη από τη θέση τους σε λειτουργία) μετά την επανεκτίμηση του Ομίλου της Iberdrola και την αύξηση της ωφέλιμης ζωής των από 25 σε 40 χρόνια σε συγκεκριμένες κατηγορίες παγίων. Πιο συγκεκριμένα, η ανωτέρω τροποποίηση επηρεάζει τους πύργους, τις βάσεις, τις εργασίες διασύνδεσης των υποσταθμών και τα έργα πολιτικού μηχανικού.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

20. Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων (Σημ. 18)	3.154	3.155
Έσοδα από πώληση θυγατρικής (Σημ. 28)	-	1.032
Αντιστροφή πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες (Σημ. 8)	-	362
Αντιστροφή πρόβλεψης απομείωσης αξίας ακινήτων (Σημ. 5)	123	-
Αντιλογισμός πρόβλεψης έργων υπό ανάπτυξη (Σημ. 5)	663	-
Λοιπά έσοδα	447	669
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	4.387	5.218
Απομείωση αξίας ακινήτων (Σημ. 5)	-	(175)
Απομείωση αξίας ακινήτων (Σημ. 6)	-	(879)
Απομείωση αξίας αποθεμάτων (Σημ. 9)	-	(315)
Λοιπά έξοδα	(675)	(543)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(675)	(1.912)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	3.712	3.306

21. Έξοδα ανά κατηγορία

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο (Σημ. 9)	163	142
Αποσβέσεις παγίων (Σημ. 5,6)	10.898	11.190
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων (Σημ. 7)	109	-
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού *	5.185	5.026
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	3.716	3.156
Παροχές τρίτων	3.481	3.662
Φόροι και τέλη	3.296	2.835
Λοιπά διάφορα έξοδα	1.299	1.427
Σύνολο κόστους πωλ./ντων,εξόδων διάθεσης&διοίκησης	28.147	27.438

* Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού αναλύονται ως εξής:

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Αποδοχές προσωπικού	4.279	4.164
Εργοδοτικές εισφορές	906	862
Συνολικά	5.185	5.026

Τα ανωτέρω έξοδα έχουν χρεωθεί ως εξής:

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Κόστος πωληθέντων	21.821	21.587
Έξοδα διάθεσης	70	51
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6.256	5.800
Συνολικά	28.147	27.438

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

22. Χρηματοοικονομικά έσοδα & έξοδα

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Λοιποί πιστωτικοί τόκοι	9	7
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	7
Έξοδα από τόκους	(480)	(499)
Χρημ/κό κόστος μισθώσεων (Σημ. 14)	(31)	-
Χρημ/κό κόστος πρόβλεψης περιβ/κής αποκατ/σης (Σημ. 19)	(659)	(671)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.170)	(1.170)

23. Φόρος εισοδήματος

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Τρέχων φόρος εισοδήματος (έξοδο)/όφελος	(6.612)	(8.434)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έξοδο)/όφελος	(961)	106
Φόρος εισοδήματος (έξοδο)/ οφέλος	(7.573)	(8.328)
Κέρδη προ φόρων εισοδήματος	33.523	33.465
Φόρος εισοδήματος έξοδο / (όφελος) βάσει του ισχύοντα εγχώριου φορολογικού συντελεστή	-24,00%	8.046
Έσοδα μη υποκείμενα σε φόρο	1,09%	(366)
Μη εκπιπτόμενες δαπάνες	-0,41%	139
Ζημίες τρέχουσας χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε φορολογική απαίτηση	-0,76%	255
Επίδραση μη αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί προσωρινών διαφορών	-0,71%	239
Επίδραση από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή	1,68%	(562)
Φορολογική επίδραση ζημιάς από μεταφορά θυγατρικής εξωτερικού	0,00%	-
Επίδραση από διαφορετικό φορολογικό συντελεστή Κύπρου	0,74%	(249)
Λοιπές προσαρμογές	-0,21%	71
Φόρος εισοδήματος έξοδο / (όφελος) που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα	22,59%	7.573
	-24,89%	8.328

Στις 26 Σεπτεμβρίου 2016 η θυγατρική εταιρεία Rókas Κατασκευές ABEE, προχώρησε στην ίδρυση υποκαταστήματος στην Ιταλία με την επωνυμία "Rokas Constructions SA - Filiale Italiana", προκειμένου να εκπληρώσει τις φορολογικές υποχρεώσεις, που πρόσκυψαν από την άσκηση των δραστηριοτήτων της στην Ιταλία μέσω καθορισμένου τόπου εργασιών από το τέλος του 2015 έως και σήμερα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, όπως και κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 αντίστοιχα, ο συντελεστής φόρου εισοδήματος στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος ήταν:

- Ελλάδα: 24,00% (2018: 29,00%). Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, και πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με την παρ. I του άρθρου 58 του Ν. 4172/2013, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. I του άρθρου 22 του Ν. 4646/2019, τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής φορολογούνται με συντελεστή φορολογίας εισοδήματος 24%. Σημειώνεται πως για το 2018 ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν.4579/2018, το οποίο προέβλεπε σταδιακή μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα ετησίως μέχρι να καταλήξει στο 25% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και έπειτα.
- Κύπρος: 12,50% (2018: 12,50%)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

- Ιταλία: 28,82% (2018: 28,82%)

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραπένον προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογικού, στηγμή κατά την οποία θα εκκαθαριστούν τελικώς και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων που ακολουθούν τη χρήση που αφορούν.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται παρακάτω:

Επωνυμία

Ανέλεγκτες

Φορολογικά Χρήσεις

Χ. Ρόκας ΑΒΒΕ	2014 - 2019
Ρόκας Αιολική Κόμητο ΑΒΒΕ	1/1 - 30/6/2014
Ρόκας Ηλιακή Ι ΑΒΒΕ	1/1 - 30/6/2014
Ρόκας Αιολική Βόρειος Ελλάς Ι ΑΒΒΕ	1/1 - 30/6/2016
Ρόκας Αιολική Βόρειος Ελλάς ΙΙ ΑΒΒΕ	1/1 - 30/6/2016
Ρόκας Αιολική Μακεδονία Ι ΑΒΒΕ	1/1 - 30/6/2016
Ρόκας Αιολική Μακεδονία ΙΙ ΑΒΒΕ	1/1 - 30/6/2016
Ρόκας Αιολική Πελοπόννησος Ι ΑΒΒΕ	1/1 - 30/6/2016
Ρόκας Κατασκευές ΑΒΒΕ	2014 - 2019
ΔΕΗ Ανανεώσιμες Ρόκας ΑΒΒΕ	2014 - 2019
Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΒΕ	2014 - 2019
Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΒΕ	2014 - 2019
Rokas Aeoliki Cyprus Ltd	2012 - 2019

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ΔΕΗ Ανανεώσιμες-Ρόκας ΑΒΒΕ, Ρόκας Κατασκευές ΑΒΒΕ, Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΒΕ και Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΒΕ, έχουν λάβει πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη από τον ορκωτό ελεγκτή τους για τις χρήσεις 2011 έως και 2018, σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία και η Διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις στα πλαίσια ενός μελλοντικού ελέγχου των Ελληνικών φορολογικών αρχών για τις χρήσεις αυτές που να έχουν σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. I άρθρου 36 Ν.4174/2013, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου ΔΕΗ Ανανεώσιμες-Ρόκας ΑΒΒΕ, Ρόκας Κατασκευές ΑΒΒΕ, Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΒΕ και Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΒΕ έως και τη χρήση 2013 έχουν καταστεί οριστικές.

Για αυτό το λόγο, η Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 αντιλόγησε την πρόβλεψη που είχε σχηματίσει για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ύψους €50, η οποία αφορούσε στη χρήση 1/1-31/7/2013 θυγατρικών εταιρειών που έχουν συγχωνευτεί πλέον με την Εταιρεία και για τις οποίες δεν προβλεπόταν η λήψη πιστοποιητικού φορολογικής συμμόρφωσης.

Για τη χρήση 2019 βρίσκεται σε εξέλιξη ο έλεγχος στο πλαίσιο χορήγησης Ετήσιου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης των εταιρειών του Ομίλου X. Ρόκας ΑΒΒΕ, ΔΕΗ Ανανεώσιμες-Ρόκας ΑΒΒΕ, Ρόκας Κατασκευές ΑΒΒΕ, Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΒΕ και Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΒΕ και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών τους καταστάσεων για τη χρήση αυτή. Τα οριστικά αποτελέσματα δεν αναμένεται να έχουν σημαντική απόκλιση από τα ποσά των εκτιμηθέντων φόρων που απεικονίζονται στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

24. Συμβάσεις κατασκευής τεχνικών έργων

Οι πληροφορίες σχετικά με τα υπό εκτέλεση τεχνικά έργα της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου Ρόκας Κατασκευές ABEE έχουν ως εξής:

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Σωρευτικά έσοδα	6.805	6.805
Μείον σωρευτικά κόστη	7.765	7.330
Σωρευτικά κέρδη	(960)	(525)
Απαιτήσεις από πρόβλεψη εσόδου για έργα	1.540	1.540
Απαιτήσεις έργων τιμολογημένες	5.265	5.265

Τα έσοδα από την εκτέλεση συμβάσεων κατασκευής τεχνικών έργων λογίζονται την περίοδο που κατασκευάζεται το έργο, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης του. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης επιμετράται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος της σύμβασης να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης ως έξοδο.

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το μοναδικό, στην παρούσα φάση, εν ενεργείᾳ κατασκευαστικό έργο της θυγατρικής εταιρείας Ρόκας Κατασκευές ABEE στην Ιταλία για το λιμάνι της Augusta παρατίθενται στη σημείωση 2.1.

25. Μέρισμα ανά μετοχή

Τα μερίσματα που εγκρίθηκαν για τη χρήση 2018 και καταβλήθηκαν στη χρήση 2019 ανήλθαν σε €20.538.

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Μητρικής Εταιρείας που θα πραγματοποιηθεί έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020, θα προταθεί μέρισμα ύψους €20.650 (€33,04 ανά μετοχή) για τη χρήση 2019 (2018: €32,86 ανά μετοχή). Οι παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις δεν παρουσιάζουν ως καταβλητέο το εν λόγω μέρισμα και η σχετική υποχρέωση θα αναγνωρισθεί εντός της χρήσης 2020.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

26. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου.

Η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου Ρόκας Κατασκευές ABEE, εμπλέκεται υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος, σε διάφορες επίδικες υποθέσεις ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική κατάσταση ή λειτουργία της, έναντι των οποίων έχουν σχηματιστεί σχετικές προβλέψεις ύψους €4.135 και οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί αφαιρετικά του υπολοίπου των πελατών.

Οι σημαντικότερες υποθέσεις της θυγατρικής εταιρείας Ρόκας Κατασκευές ABEE παρατίθενται στη συνέχεια:

Υπόθεση Tartous Port General Company

Η Ρόκας Κατασκευές ABEE με αγωγή της έχει αιτηθεί ενώπιον του Διοικητικού Κατακυρωτικού Δικαστηρίου του Ταρτούς Συρίας την ανανέωση της ενέγγυου πιστώσεως από την Tartous Port General Company για την εξόφληση υπολοίπου οφειλόμενου τιμήματος για την εκτέλεση έργων προμήθειας και ανέγερσης γερανών λιμένος ύψους €2.029 χιλ.. Επιπλέον η Ρόκας Κατασκευές ABEE έχει αιτηθεί την επιστροφή εγγυήσεων καλής εκτέλεσης των συμβάσεων €1.018 χιλ., οι οποίες έχουν εκδοθεί από τη Μητρική εταιρεία Χ. Ρόκας και των οποίων η Tartous Port General Company έχει ζητήσει τη κατάπτωση, καθώς και αποζημίωση για ζημία που υπέστη. Μετά τον ορισμό πραγματογνώμονα εκδόθηκε απόφαση μερικής δικαίωσης της Ρόκας Κατασκευές ABEE ύψους €83 χιλ., αποζημίωσης ύψους €1.149 χιλ. προς την Tartous για συγκεκριμένες εργασίες που δεν ολοκληρώθηκαν, αλλά και επιστροφής των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης, εφόσον τακτοποιηθούν τα ανωτέρω. Επιπλέον η απόφαση προβλέπει την καταβολή των ποσών των εγγυητικών επιστολών από την εκδίδουσα τράπεζα, Bank Syria and Overseas, προς την Tartous Port General Company. Οι διάδικοι έχουν ασκήσει εφέσεις έναντι του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου της Συρίας. Παρά το γεγονός ότι η Ρόκας Κατασκευές ABEE έχει διενεργήσει προβλέψεις για κάθε απαίτηση που έχει αναγνωρίσει από τις συμβάσεις αυτές (ύψους €2.029 χιλ.), η εκτίμηση της Διοίκησης και των Νομικών Συμβούλων της είναι ότι ο κίνδυνος εκτέλεσης κατά της Ρόκας Κατασκευές ABEE από την κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών που έχουν δοθεί για τις εν λόγω συμβάσεις είναι περιορισμένος.

Υπόθεση Augusta

Στη δίκη που διεξάγεται στην πόλη Κατάνια της Σικελίας μεταξύ της Λιμενικής Αρχής Ανατολικής Ιταλίας και της Valori S.c.a.r.l Consorzio Stabile (επικεφαλής της κοινοπράξιας ανάληψης του έργου) σχετικά με το έργο στο λιμάνι της Augusta στη Σικελία, η Λιμενική Αρχή Ανατολικής Ιταλίας διεκδικεί από την κοινοπράξια «Valori S.c.a.r.l Consorzio Stabile» αποζημίωση €12.900 χιλ. λόγω των ζημιών στον μεταλλικό σκελετό της κατασκευής. Στα πλαίσια της αξιώσης αυτής εναντίον της, η Valori προσεπικάλεσε τη Ρόκας Κατασκευές ABEE να συμμετάσχει στη δικάσιμο της 4ης Νοεμβρίου 2019. Η δίκη αρχικά αναβλήθηκε για την 27 Ιανουαρίου 2020 και εκ νέου για τις 25 Μαΐου 2020. Με νέα αναβολή οίκοθεν η συζήτηση της υπόθεσης προσδιορίστηκε για τις 26 Οκτωβρίου 2020. Η Ρόκας Κατασκευές ABEE πρόκειται να αντικρούσει τις όποιες αξιώσεις εναντίον της στα πλαίσια της συμμετοχής της στην κοινοπράξια ανάληψης του έργου και να επιδιώξει δικαστικά τις δικές της αξιώσεις τις οποίες έχει ήδη γνωστοποιήσει κατά της Valori και οι οποίες αναγράφονται στο υπ' αριθμό (iii) κατωτέρω. Επισημούνται πάντως, ότι η Ρόκας Κατασκευές ABEE έχει υποβάλει αξιωσηί επιδίκασης αποζημίωσης με επιφύλαξη ως προς το οριστικό ποσό καθώς η εργασία επακριβών προσδιορισμού είναι σε εξέλιξη και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2020. Μέχρι την ημερομηνία της ανωτέρω δικασήμου οι διάδικοι θα κατέθεταν τους ισχυρισμούς τους και τα αποδεικτικά τους στοιχεία και έγγραφα.

Η θέση της Ρόκας Κατασκευές ABEE καθίσταται ισχυρή για τους ακόλουθους λόγους:

- (i) σύμφωνα με την τεχνική έκθεση πραγματογνωμοσύνης που διεξάγθηκε με εντολή του Δικαστηρίου (α) δεν καταλογίζεται ευθύνη στη Ρόκας Κατασκευές ABEE όσον αφορά τις αιτίες που προκάλεσαν τις επίδικες ζημιές στη μεταλλική κατασκευή του γερανού, η οποία άλλωστε (β) είχε κατασκευαστεί με βάση σχέδια της εταιρείας MAEG και όχι της Ρόκας Κατασκευές ABEE (γ) αναγνωρίζεται το συντρέχον πταίσμα του Διευθυντή Έργου - προστηθέντος της Λιμενικής Αρχής Ανατολικής Ιταλίας - στην πρόκληση των ζημιών στη μεταλλική κατασκευή και (δ) επιβεβαιώνεται ότι η Valori έχει συνάψει χωριστές συμβάσεις τόσο με τη Ρόκας Κατασκευές ABEE όσο και με τη MAEG.
- (ii) Η προσήκουσα εκπλήρωση δύλων των συμβατικών υποχρεώσεων της Ρόκας Κατασκευές ABEE εμφανίζεται πως έχει επιβεβαιωθεί από την Λιμενική Αρχή Ανατολικής Ιταλίας με τη χορήγηση των Verbale της 25ης Μαΐου, της 17ης Ιουλίου και της 7ης Αυγούστου 2018 χωρίς παρατηρήσεις.
- (iii) Η Ρόκας Κατασκευές ABEE θα ασκήσει και δικαστικά την αξιωσή της προς τη VALORI και τη MAEG και ενδεχομένως κατά των λοιπών εμπλεκομένων μερών. Έχει ήδη ανακοινωθεί η απαίτηση για θετικές ζημιές από την καθυστέρηση υλοποίησης του έργου της Ρόκας Κατασκευές ABEE προς τη VALORI δυνάμει της σχετικής επιστολής της Ρόκας Κατασκευές ABEE No F0021/126, 22 Δεκεμβρίου 2017, ποσού €4.625 χιλ. έως την 30η Οκτωβρίου 2017 + €2.736/ημέρα για κάθε ημέρα καθυστέρησης μετά την 1η Νοεμβρίου 2017, πλέον τόκων υπερημερίας.

Στο ποσό των €4.625 συμπεριλαμβάνεται και το ποσό ύψους €1.540 χιλ. που αντιστοιχεί σε μη τιμολογημένο τίμημα για ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό που ήδη έχει παραδοθεί, καθώς το ποσό ύψους €526 χιλ. που αντιστοιχεί στις κρατήσεις 10% καλής εκτέλεσης των ήδη εκδοθέντων και εξοφλημένων τιμολογίων, τα οποία περιλαμβάνονται ως ανωτέρω στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στη Σημείωση «8. Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις», ενώ το

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

υπόλοιπο ποσό ύψους €2.559 χιλ. + €2,736/ημέρα για κάθε ημέρα καθυστέρησης μετά την 1η Νοεμβρίου 2017 δεν έχει αναγνωριστεί ως απαίτηση στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τα ανωτέρω μας οδηγούν, κατ' εύλογη κρίση, στο συμπέρασμα ότι δε φαίνεται σε αυτό το στάδιο να υπάρχει κάποια υποχρέωση ή μείωση απαίτησης είσπραξης του συμβατικού αντικειμένου που έχει εκτελεστεί που να χρίζει αναγνώριση/ λογιστικοποίησης.

27. Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις από λειτουργικά μισθώματα και λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις

Αναφορικά με τις δεσμεύσεις από μισθώσεις, το νέο πρότυπο Δ.Π.Χ.Α 16, επηρέασε το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου. Συγκεκριμένα, κατά την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω λειτουργικές συμβάσεις, οι οποίες προγενέστερα σύμφωνα με το ΔΔΠ 17, έπρεπε να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εμφανίζονται πλέον στα περιουσιακά στοιχεία (δικαιώματα χρήσης) και στις Υποχρεώσεις από μισθώσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Δεσμεύσεις λόγω εγγυήσεων

Ο Όμιλος κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ύψους €7.208 (31η Δεκεμβρίου 2018: €6.700).

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

28. Συμμετοχές Ομίλου

Οι εταιρείες του Ομίλου Χ. Ρόκας που ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους Ενοποίησης και οι οποίες σχεδόν στο σύνολό τους δραστηριοποιούνται στον τομέα τις κατασκευής και λειτουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος με την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Επωνυμία	Αντικείμενο εργασιών	% Άμεσης & έμμεσης συμμετοχής	% Άμεσης & έμμεσης συμμετοχής	Χώρα ίδρυσης
		31 Δεκεμβρίου 2019	31 Δεκεμβρίου 2018	
Χ. Ρόκας ΑΒΕΕ (μητρική)	Ενέργεια & Κατασκευές	-	-	Ελλάδα
Ρόκας Κατασκευές ΑΒΕΕ	Κατασκευές	100,00	100,00	Ελλάδα
ΔΕΗ Ανανεώσιμες Ρόκας ΑΒΕΕ	Ενέργεια	51,00	51,00	Ελλάδα
Ρόκας Αιολική Θράκη ΙΙΙ ΑΒΕΕ	Ενέργεια	99,85	99,85	Ελλάδα
Ρόκας Υδροηλεκτρική ΑΒΕΕ	Ενέργεια	100,00	100,00	Ελλάδα
Rokas Aeoliki Cyprus Ltd	Ενέργεια	75,00	75,00	Κύπρος

X. ΡΟΚΑΣ ΑΒΒΕ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις οικονομικές πληροφορίες εκείνων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό:

ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ

ROKAS AEOLIKI CYPRUS LTD

Συνοπτική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	2.588	2.671	21.552	22.126
Κυκλοφορούν ενεργητικό	3.465	3.351	1.333	1.536
Σύνολο ενεργητικού	6.053	6.022	22.885	23.662
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.567	1.521	15.935	17.000
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	206	253	2.353	2.240
Σύνολο υποχρεώσεων	1.773	1.774	18.288	19.240
Τιμια κεφάλαια	4.280	4.248	4.597	4.422
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	6.053	6.022	22.885	23.662
Που αναλογούν σε:				
Μετόχους της Εταιρείας	2.183	2.166	3.448	3.317
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	2.097	2.082	1.149	1.106
4.280	4.248	4.597	4.423	

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
Πωλήσεις (κύκλος εργασιών)	1.500	1.556	4.524	4.332
Κέρδη μετά από φόρους	791	808	2.023	1.602
Λοιπές συνολικές (ζημιές) / εισοδήματα χρήσης	(3)	1	-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	788	809	2.023	1.602
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	386	396	506	401
Μερίσματα που πληρώθηκαν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	330	330	425	425

Σημείωση: Τα ανωτέρω στοιχεία παρουσιάζονται προ απαλοιφών ενοποίησης.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

29. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη**(α) Κύριος μέτοχος**

Ο βασικός μέτοχος της Εταιρείας είναι η IBERDROLA RENOVABLES INTERNACIONAL S.L.U. (θυγατρική του Ισπανικού Ομίλου IBERDROLA SA), η οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2019 κατείχε το 99,76% του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Οι μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες ανήκαν πρωτότερα στην εταιρεία «IBERDROLA RENOVABLES ENERGIA S.A.U.» εισέβρθηκαν στο σύνολο των στην ισπανική εταιρεία «IBERDROLA RENOVABLES INTERNACIONAL S.L.U.», που εδρεύει στο Μπιλμπάο Ισπανίας (Plaza Euskadi No 5-48009-Bilbao), συνεπεία απόσχισης κλάδου, δυνάμει της υπ' αριθμ. 3504/27.7.2018 συμβολαιογραφικής πράξης του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Miguel Ruiz-Gallardon Garcia de la Rasilla. Η ανωτέρω πράξη έλαβε την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης και καταχωρήθηκε στα βιβλία μετόχων/μετοχών της εταιρείας X.ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ την 1 Απριλίου 2019.

(β) Συναλλαγές με διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018
--	--

Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών	963	926
Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	-	-

(γ) Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη**Συναλλαγές****Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019**

Πωλήσεις αγαθών & υπηρεσιών	Αγορές αγαθών & υπηρεσιών	Τόκοι Δανείων [έσοδα / (έξοδα)]
Iberdrola Financiacion S.A.U.	-	203
Iberdrola Renovables Energia S.A.U.	-	1.279
Iberdrola Renovables Internacional S.L.U.	-	120
Iberdrola Infraestructuras y Servicios de Redes S.A.U.	-	191
Siemens Gamesa Renewable Energy Eolica S.L.	-	519
Siemens Gamesa Renewable Energy Iberica S.L.	-	41
Siemens Wind Power GMBH (ΥΠΟΚ. ΕΛΛΑΔΟΣ)	-	31
ΔΕΗ Α.Ε.	-	13
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.	1.501	1
Σύνολα	1.501	2.398

Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018

Πωλήσεις αγαθών & υπηρεσιών	Αγορές αγαθών & υπηρεσιών	Τόκοι Δανείων [έσοδα / (έξοδα)]
Iberdrola S.A.	-	-
Iberdrola Financiacion S.A.U.	-	203
Iberdrola Renovables Energia S.A.	-	544
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.	1.556	1
ΔΕΗ Α.Ε.	-	11
Siemens Gamesa Renewable Energy Eolica S.L.	-	220
Siemens Gamesa Avan. Ενέργεια Ελλάς Ε.Π.Ε	-	-
Σύνολα	1.556	979

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

• Υπόλοιπα

		Στις 31 Δεκεμβρίου 2019	Μερίσματα
Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Δάνεια	Πληρωτέα
Iberdrola Financiacion S.A.U.	-	203	13.600
Iberdrola Renovables Energia S.A.U.	-	1.973	-
Iberdrola Renovables Internacional S.L.U.	-	120	-
Iberdrola Infraestructuras y Servicios de Redes S.A.U.	-	191	-
Siemens Gamesa Renewable Energy Eolica S.L.	-	332	-
Siemens Gamesa Renewable Energy Iberica S.L.	-	-	-
Siemens Wind Power GMBH (ΥΠΟΚ. ΕΛΛΑΔΟΣ)	-	-	-
ΔΕΗ Α.Ε.	-	1	-
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.	429	-	-
Σύνολα	429	2.820	13.600

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018

		Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	Μερίσματα
Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Δάνεια	Πληρωτέα
Iberdrola Financiacion S.A.U.	-	203	15.300
Iberdrola Renovables Energia S.A.	-	544	-
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.	736	-	-
ΔΕΗ Α.Ε.	-	-	-
Siemens Gamesa Renewable Energy Eolica S.L.	8	118	-
Siemens Gamesa Αναν. Ενέργεια Ελλάς Ε.Π.Ε	-	-	-
Σύνολα	744	865	15.300

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη αναφέρονται στη Σημείωση 15.

Οι συναλλαγές που έλαβαν χώρα μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου, καθώς και τα υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές, έχουν απαλειφθεί πλήρως από τις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

30. Μεταγενέστερα γεγονότα

Το Δεκέμβριο του 2019 εμφανίστηκε στη Κίνα ο ίδιος COVID-19 με κύριο χαρακτηριστικό τη μεγάλη ευκολία μετάδοσης του, τα ήπια συμπτώματα στη συντριπτική πλειοψηφία των νοσούντων, αλλά και τη σχετικά μεγάλη θνητότητα σε ηλικιωμένους κι ευπαθείς ομάδες. Ο ίδιος εξαπλώθηκε ραγδαία στη συνέχεια σε παγκόσμιο επίπεδο εντός του πρώτου τριμήνου του 2020 με αποτέλεσμα στις αρχές Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) να κηρύξει πανδημία. Για την αντιμετώπιση της πανδημίας η Ελληνική κυβέρνηση προχώρησε άμεσα σε ενέργειες περιορισμού των κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων για την αποτροπή ραγδαίας εξάπλωσης του ιού που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, κλείσιμο καταστημάτων, σφράγισμα συνόρων καθώς και την απαγόρευση της κυκλοφορίας χωρίς σημαντικό λόγο. Οι εν λόγω περιορισμοί διήρκεσαν έως τις αρχές Μαΐου 2020, οπότε και ξεκίνησε η σταδιακή άρση τους με τη βελτίωση των επιδημιολογικών δεδομένων, ενώ ο ακριβής χρόνος πλήρους επαναφοράς της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας δεν είναι ακόμα επακριβώς προσδιορίσμιος.

Οι συνθήκες αυτές έχουν προκαλέσει συνθήκες ύφεσης σε παγκόσμια βάση που για την ελληνική οικονομία εκτιμάται σε 5% έως 10% αναλόγως της εξέλιξης της επιδημίας σύμφωνα με τα πιοτέρα ή τα δυσμενέστερα σενάρια. Για τη διασφάλιση της Επιχειρησιακής Συνέχειας των εταιρειών του Ομίλου, τέθηκε σε εφαρμογή πλάνο μέτρων και ενεργειών με κύριους στόχους: την ασφάλεια και την υγεία δύλων, την αξιοποίηση της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας της πληροφορικής για τον περιορισμό των μετακινήσεων και ταξιδιών στο ελάχιστο δυνατόν, καθώς και σύγχρονων, ευέλικτων τρόπων εργασίας ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες των εργαζομένων, ώστε να υπάρχει άμεση ανταπόκριση της εταιρείας σε κάθε απαίτηση οποιασδήποτε οργανωτικής - λειτουργικής μονάδας της εταιρικής δομής.

Παρά την επικρατούσα αβεβαιότητα, η Διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι - ακόμα και σε ακραία δυσμενή σενάρια - ο Ομίλος βρίσκεται σε θέση να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις της κρίσης για τους εξής λόγους:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά εκφρασμένα σε € χιλιάδες)

- Ο Όμιλος διαθέτει ισχυρή ρευστότητα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 ύψους περίπου €28,8 εκατομμυρίων, αλλά και στα τέλη Μαΐου 2020 ύψους περίπου €41,1 εκατομμυρίων.
- Ο Όμιλος είναι σε θέση να καλύψει πλήρως τις τρέχουσες υποχρεώσεις του καθώς το κεφάλαιο κίνησης την 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν θετικό και ανέρχονταν σε €48,5 εκατομμύρια.
- Ο Όμιλος διατηρεί ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια και κερδοφορία.
- Ο τραπεζικός δανεισμός είναι περιορισμένος σε σχέση με τα μεγέθη του Ομίλου.
- Δεν υφίσταται στην παρούσα χρονική στιγμή κανένα θέμα επισφάλειας που να έχει υποπέσει σε γνώση της Διοίκησης. Ο Όμιλος εξετάζει διεξοδικά τον ενδεχόμενο κίνδυνο που σχετίζεται με τη πιθανότητα καθυστερήσεων στις πληρωμές από την αρμόδια αρχή προς τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, κάτι που ωστόσο δεν έχει παρατηρηθεί προς το παρόν.
- Δεν αναμένονται σημαντικά θέματα ή περιορισμοί στη λειτουργία των αιολικών πάρκων του Ομίλου και στη διοχέτευση της ενέργειας στους πελάτες του.
- Οι δεσμοί του Ομίλου με το σύνολο του στελεχιακού δυναμικού του (Διοίκηση & Εργαζόμενοι) είναι ιδιαίτερα ισχυροί.

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι το αντικείμενο της δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου και η κερδοφορία τους δεν έχουν επηρεαστεί από τις συνθήκες της πανδημίας, ενώ η τελική επίπτωση στα μεγέθη του Ομίλου θα εξαρτηθεί και από τις γενικότερες συνθήκες που θα έχουν δημιουργηθεί στο σύνολο της οικονομίας. Ειδικά η θυγατρικής εταιρεία του Ομίλου Ρόκας Κατασκευές ABEE δεν έχει επηρεαστεί δυσμενώς από την εν λόγω κατάσταση, καθώς δεν έχει αναπτύξει κάποια κατασκευαστική δραστηριότητα.

Στις 17 Μαρτίου 2020 η μητρική εταιρεία του Ομίλου X. Rókas ABEE προέβη στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρείας Ρόκας Κατασκευές ABEE κατά €2.850 με κύριο σκοπό την αποπληρωμή τραπεζικού δανεισμού ύψους €1.300 στις 26 Μαρτίου 2020, καθώς και την κάλυψη λοιπών τρεχουσών αναγκών της Ρόκας Κατασκευές ABEE.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς γεγονότα, που να χρήζουν γνωστοποίησης λόγω της σημαντικότητας της επίπτωσής τους στις παρούσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

Χαλάνδρι, 17/6/2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΝΤΙΛΑΣ
ΑΔΤ ΑΕ 045074

ΤΟ ΜΕΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ
ΑΔΤ ΑΙ 119860

ΤΟ ΜΕΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ
ΑΔΤ ΑΖ 131603Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. &
CONTROL & ACCOUNTING
DIRECTORΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΠΟΓΛΟΥ
ΑΡ. ΑΔ. Α' ΤΑΞΕΩΣ 52819

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2019, τις Ενοποιημένες Καταστάσεις Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των θυγατρικών αυτής (ο «Ομίλος») κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 και τη χρηματοοικονομική τους επιδόση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιημένες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 26 επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, όπου περιγράφεται η δικαστική υπόθεση μεταξύ του Ιταλικού Δημοσίου και της κοινοπραξίας που ανέλαβε κατασκευαστικό έργο αυτού και στην οποία συμμετείχε θυγατρική εταιρεία του Ομίλου. Δεδομένου ότι η υπόθεση

βρίσκεται ακόμα σε αρχικό στάδιο και υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκταση της ευθύνης της θυγατρικής εταιρείας, εάν υφίσταται, δεν έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Στη γνώμη μας δε διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Ευθύνη της Διοίκησης επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά του ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα ο Όμιλος να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί αυτών των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Ενοποιημένης Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- (α) Κατά τη γνώμη μας η Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019.

(β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για τον Όμιλο X. ΡΟΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον του, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2020

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Παναγιώτης Μπούντρος". Above the signature is a horizontal blue line.

Παναγιώτης Μπούντρος, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 22011